

YANGI O‘ZBEKISTON

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

№ 71 (1132), 2024-yil 10-aprel, chorshanba

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz

YANGI LOYIHA VA TASHABBUSLAR AHOLI TURMUSH DARAJASINI OSHIRIB, SANOAT VA IQTISODIYOT RIVOJINI JADALLASHTIRADI

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 8-9-aprel kunlari Jizzax viloyatida bo‘ldi. Tashrifning ikkinchi kuni Zarbdor tumanida Jizzax viloyatini iqtisodiy-ijtimoiy rivojlantirish chora-tadbirlari yuzasidan yig‘ilish bo‘lib o‘tdi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev bu muloqot Ramazon hayiti arafasida o‘tayotganiga urg‘u berib, xalqimizni ushbu ulug‘ ayyom bilan tabrikladi.

Barcha hududlardagi kabi Jizzax viloyatida ham katta o‘zgarishlar bo‘layotgani qayd etildi. So‘nggi yetti

yilda viloyatga 5 milliard dollar investitsiya jalb qilinib, 2 ming 500 ta yangi korxona ishga tushgan. Ularda 45 mingta doimiy ish o‘rinlari yaratilgan. Tadbirkorlar soni 2 karra ko‘paygan. Qishloq xo‘jaligidan sanoatga katta sakrash bo‘lgan.

Lekin hali foydalanilmayotgan imkoniyatlar, dolzarb masalalar ham bor. Ayrim tumanlarda aholini barqaror ish va oylik bilan ta‘minlaydigan o‘rta korxonalar kam. Viloyat sanoatining 80 foizi 3 ta tarmoq hissasiga to‘g‘ri keladi. Yetishtirilayotgan qishloq xo‘jaligi mah-

sulotlari hajmi yer maydonlariga yarasha emas.

Shu bois, tashrifdan oldin iqtisodiy kompleks vakillari tumanlarni chuqur o‘rganib, viloyatda 57 ming ish o‘rni yaratish imkoniyatlarini chamaladi. Umuman, Jizzaxning 13 ta tumanida

iqtisodiyotga turtki beradigan 100 ta imkoniyat va zaxiralar aniqlangan.

Yig‘ilishda bu Zarbdor tumani misolida ko‘rsatib o‘tildi. Masalan, tumandagi tijorat banklari mahalliy tadbirkorlar muammolarini hal qilib, faoliyatini kengaytirishga ko‘maklashadi. “Zarbdor

tekstil” korxonasi quvvatlari oshiriladi. “Rivoj davr” fermer xo‘jaligi aholiga bo‘lib berilgan yerlarda qovun yetishtirish va uni qayta ishlash orqali 28 million dollar eksport qilishni rejalashtirgan.

Davomi 2-betda

O‘ZBEKISTON XALQIGA RAMAZON HAYITI TABRIGI

Qadrlı vatandaşlar!

Avvalo, muqaddas dinimiz buyurgan ibodat va amallarni muborak Ramazon oyi-da chin dildan, ixlos bilan ado etib, bugun hayit ayyomini katta shod-u xurramlik bilan kutib olayotgan siz, azizlarni, yurtimizdagi jamiki mo‘min-musulmonlar, butun xalqimizni samimiy tabriklab, barchangizga o‘zimizning yuksak ehtiromim va eng ezgu tilaklarimni izhor etaman.

Shunday saodatli damlarga yetkazgani uchun Alloh taolaga behisob shukronalar bo‘lsin!

Siddiqdildan qilgan duo va niyatlarimiz, ehsan va amallarimizni Parvardigori olam o‘z dargohida qabul aylan!

Inson qadrini ulug‘laydigan savobli ishlarimiz bardavom bo‘lsin!

Aziz yurtdoshlar!

Hammamizga ayonki, islom dini — tinchlik, ezigulik va insonparvarlik dinidir. Muqaddas kitoblarimizda “**Tinchlik-omonlik, o‘zaro do‘stlik va ahillikka intilib yashash — chin mo‘minga xos fazilatdir**”, deb ta’kidlangani ham bu fikrni tasdiqlaydi.

Bu yilgi Ramazoni sharif kunlarida ana shu qadriyatlar hayotimizda yanada yorqin namoyon bo‘ldi. Mamlakatimizda olib borilayotgan keng ko‘lamli islohotlar dinimizning asl mohiyati bilan, uning olijanob g‘oya va tushunchalari bilan uyg‘un va mustahkam ekanini barchamiz yana bir bor chuqur his etdik.

Pok niyatlar ijobat bo‘ladigan ushbu oyda diyorimiz musulmonlari diniy amallarni amin-erkin ado etishlari uchun barcha sharoitlar yaratildi. Bemorlar, nogiron va keksa insonlar, kam ta‘minlangan oilalar, ehtiyojmand qatlamlarga mehr va e‘tibor yanada kuchaydi. Buni birgina misol, ya‘ni ko‘makka muhtoj insonlar uchun 20 milliard so‘mdan ziyod moddiy yordam ko‘rsatilib, mahalla va xayriya tashkilotlari tomonidan barcha hududlarimizda iftlik

va ehsan marosimlari o‘tkazilgani ham tasdiqlaydi.

Ayniqsa, 25-mart oqshomida Namanganda Farg‘ona vodiysidagi uchta viloyat jamoatchiligi vakillari ishtirokida o‘tkazilgan, butun mamlakatimiz mahallalarini qamrab olgan iftorlik marosimlari ko‘pmillatli O‘zbekiston xalqini bamisoli bir dasturxon atrofida birlashtirib, ushbu oyga xos ezgu fazilatlarining yana bir mujassam ifodasi bo‘ldi.

Qutlug‘ Ramazon kunlarida bir guruh ulamolimiz xorijiy mamlakatlarga borib, vatandoshlarimizga xalqimizning samimiy salomi va ezgu tilaklarini yetkazib, ularni islom ma‘rifatidan bahramand etganlari ayniqsa e‘tiborga sazovordir.

Hurmatli do‘stlar!

Yangi O‘zbekistonda yurtimizdagi barcha millat va konfessiya vakillari uchun vijdon erkinligini ta‘minlash, ularning tili, madaniyati va urf-odatlarini rivojlantirish uchun zarur sharoitlar yaratilmoqda. Jumladan, yangi masjidlar barpo etilmoqda, ulug‘ allomalar, aziz-avliyolarimizning qadamjolari obod qilinmoqda, milliy va diniy qadriyatlarimiz tiklanmoqda. Muborak Haj va Umra ziyoratlari uchun keng imkoniyatlar ochilmoqda.

Mana, bu yil ham Ramazon hayiti munosabati bilan yurtimizda uch kunlik dam olish e‘lon qilindi. Bu esa bayramni yanada fayzli va mazmunli o‘tkazishga, o‘zaro mehr-muruvvat rishtalarini bog‘lashga xizmat qiladi, albatta.

Hech shubhasiz, bu boradagi ishlar kelgusida ham davom ettiriladi. Buning uchun hozir dunyoda yuzaga kelgan g‘oyat murakkab va tahlikali vaziyatda diyorimizdagi tinch va osoyishta hayotni ko‘z qorachig‘idek asrab, yanada hamjihat bo‘lib, xalq manfaatini ta‘minlashga qaratilgan islohotlarimizni yangi bosqichga ko‘tarish zarurligini, o‘ylaymanki, barchamiz yaxshi anglaymiz.

Nuroniylar, diniy-ma‘rifiy soha vakillari, ko‘pmillatli do‘stlik jamiyatlari-nining namunali hamkorligi va ularning “Yashil makon” umummilliy loyihasidagi faol ishtiroklarini alohida mamnuniyat bilan qadrlaymiz.

Ayni vaqtda yoshlarimizni azaliy qadriyatlarimiz bilan birga zamonaviy bilim va kasb-hunarlarini puxta egallagan, Vatan tuprog‘ini ko‘ziga to‘tiyo qilib yashaydigan insonlar etib tarbiyalash asosiy burchimiz ekanini doimo yodda tutishimiz lozim. Jumladan, “**Ezigulik — shiorimiz, ma‘rifat — qurolimiz**” degan shior asosida ta‘lim maskanlari va mahallalarda olib borilayotgan tarbiyaviy ishlarni kuchaytirishimiz kerak.

Bu borada Haj va Umra safarlariga borib kelgan yurtdoshlarimizning “mahalla yetiligi” va faollarimiz bilan birga alohida o‘rnak ko‘rsatish bo‘yicha tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlaymiz.

Yaratganning rahmati va mag‘firati ziyo-da bo‘lib turgan ushbu munavvar lahzalarda xorijdagi yurtdoshlarimizni, uzoq va yaqin davlatlardagi barcha musulmon ummatini Ramazon hayiti bilan siddiqdildan muborak-bod etamiz.

Aziz va muhtaram vatandoshlar!

Qalblarimiz quvonchga to‘lgan mana shu mo‘tabar ayyomda sizlarni muborak Ramazon hayiti bilan yana bir bor chin yurakdan qutlab, barchangizga sihat-salomatlik, baxtu saodat, xonadonlaringizga fayz-u baraka tilayman.

Ilohim, barcha ezgu niyatlarimiz amalga oshsin!

Yaratganimizning o‘zi el-yurtimizni panohida asrasin!

Ramazon hayiti barchamizga muborak bo‘lsin!

Shavkat MIRZIYOYEV,
O‘zbekiston Respublikasi
Prezidenti

O‘ZBEKISTON VA TURKIYA YETAKCHILARI BIR-BIRINI RAMAZON HAYITI BILAN SAMIMIY QUTLADILAR

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev va Turkiya Respublikasi Prezidenti Rejep Tayyip Erdog‘an 9-aprel kuni bo‘lib o‘tgan telefon orqali muloqotda butun musulmon ummati uchun muqaddas Ramazon hayiti bilan bir-birini samimiy tabrikladilar.

Davlat rahbarlari qardosh O‘zbekiston va Turkiya xalqlariga tinchlik-osoyshtalik, farovonlik va ravnaq tiladilar.

O‘zbekiston bilan Turkiya o‘rtasidagi keng qamrovli strategik sheriklik munosabatlarini yanada rivojlantirish va mustahkamlashning dolzarb masalalari ham ko‘rib chiqildi.

Ikki tomonlama o‘zaro manfaatli hamkorlik jadal tus olgani, faol siyosiy muloqot olib

borilayotgani, savdo-iqtisodiyot va investitsiya sohaslaridagi aloqalar sur‘ati oshib borayotgani, samarali madaniy-gumanitar almashinuvlar davom etayotgani mamnuniyat bilan qayd etildi.

Ikki mamlakat yetakchi korxona va kompaniyalarining kooperatsiya loyihalarini ilgari surish, hududlar darajasidagi amaliy hamkorlikni kengaytirishga alohida e‘tibor qaratildi.

Bo‘ljak tadbirlar rejasi, shu jumladan, oliy darajadagi Strategik hamkorlik kengashining navbatdagi yig‘ilishini o‘tkazish masalasi ko‘rib chiqildi.

O‘zbekiston va Turkiya yetakchilari min-taqaviy kun tartibi yuzasidan ham fikr almashdilar.

O‘ZA

SAMIMIY QUTLOVLAR

Butun islom ummati uchun muqaddas Ramazon oyi va muborak Ramazon hayiti munosabati bilan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev nomiga xorijiy davlatlar va hukumatlar, nufuzli xalqaro va mintaqaviy tashkilotlar rahbarlari, taniqli jamoat va din arboblariidan tabriknomalar kelmoqda.

Mamlakatimiz yetakchisiga yo‘llangan qutlovlarda xorijiy hamkorlar O‘zbekistonning ko‘pmillatli xalqiga tinchlik, farovonlik va ravnaq tilaklarini izhor etib, o‘zaro manfaatli hamkorlikni bundan buyon ham har tomonlama rivojlantirish va mustahkamlashga intilishini bildirmoqda.

Jumladan, quyidagilar o‘z tabriklarini yo‘llagan: Saudiya Arabistoni Podshohi **Salmon ibn Abdulaziz Ol Saud;** Saudiya Arabistoni Valiahdi, Vazirlar Mahkamasi Raisi **Muhammad ibn Salmon ibn Abdulaziz Ol Saud;** Qozog‘iston Respublikasi Prezidenti **Qosim-Jomart Toqayev;** Qozog‘iston Respublikasining birinchi Prezidenti **Nursulton Nazarboyev;** Qirg‘iz Respublikasi Prezidenti **Sadir Japarov;** Tojikiston Respublikasi Prezidenti **Emomali Rahmon;** Turkmaniston Prezidenti **Serdar Berdimuhamedov;** Turkman xalqining milliy yetakchisi, Turkmaniston Xalq Maslahati Raisi **Gurbanguli Berdimuhamedov;** Ozarbayjon Respublikasi Prezidenti **Ilhom Aliyev;** Turkiya Respublikasi Prezidenti **Rejep Tayyip Erdog‘an;** Misr Arab Respublikasi Prezidenti **Abdulfattoh as-Sisi;** Eron Islom Respublikasi Prezidenti **Ibrohim Raisiy;**

Birlashgan Arab Amirliklari Prezidenti **Shayx Muhammad bin Zoid Ol Nahayon;**

Birlashgan Arab Amirliklari Vitse-prezidenti, Bosh vaziri, Dubay amirligi hokimi **Shayx Muhammad bin Roshid Ol Maktum;**

Birlashgan Arab Amirliklari Vitse-prezidenti, Bosh vaziri o‘rinbosari, Prezident ishlari bo‘yicha vaziri **Shayx Mansur bin Zoid Ol Nahayon;**

Qatar Davlati Amiri **Shayx Tamim bin Hamad Ol Soniy;** Qatar Davlati Amiri o‘rinbosari **Shayx Abdulloh bin Hamad Ol Soniy;**

Kuvayt Davlati Amiri **Shayx Mish‘al al-Ahmad al-Jobir as-Saboh;**

Marokash Podshohi **Muhammad VI;** Bahrayn Podshohi **Shayx Hamad bin Iso Al Xalifa;** Jordaniya Hoshimiylar Podshohligi Podshohi **Abdulla II;** O‘mon Sultoni **Haysam bin Toriq Al Said;** Suriya Arab Respublikasi Prezidenti **Mahmud Abbas;** Iroq Respublikasi Prezidenti **Abdullatif Jamol Rashid;** Bruney Dorussalom Davlati Sultoni **Hassanal Bolkiyax;** Falastin Davlati Prezidenti **Mahmud Abbas;** Islom hamkorlik tashkiloti bosh kotibi **Husayn Ibrohim Toha;** Turkiya davlatlar tashkiloti bosh kotibi **Kubanichbek Omuraliyev;** Iqtisodiy hamkorlik tashkiloti bosh kotibi **Husrav Noziyriy;** Kavkaz musulmonlari idorasi raisi **shayxulislom Ollohshukur Poshshozoda.**

Qutlovlar kelishda davom etmoqda.

YANGI LOYIHA VA TASHABBUSLAR AHOLI TURMUSH DARAJASINI OSHIRIB, SANOAT VA IQTISODIYOT RIVOJINI JADALLASHTIRADI

Boshlanishi 1-betda

Davlatimiz rahbari Jizzax viloyati iqtisodiyotini rivojlantirish boʻyicha qator tashabbuslarni maʼlum qildi.

Viloyatda qishloq xoʻjaligi imkoniyatlarini katta. Lekin eksport uchun yetarli mahsulot yoʻq. Shu bois, ekinlarni koʻpaytirish boʻyicha yangicha tizim joriy qilinadi.

Xususan, banklar oʻziga birlashtirilgan 309 ta mahallaga lider tadbirkorlarni topadi. Ular orqali aholiga tomorqada daromad topish uchun moliyaviy xizmat toʻplamini qilib beriladi. Buning uchun banklar lider tadbirkorlarga aylanma uchun 3 yil muddatga 1,5 milliard soʻmgacha kreditlar ajratadi, byudjet hisobidan agronom jalb qilish, oʻqitish, mahallada yigʻish, saqlash va quritish punktlarini tashkil qilish uchun 1 milliard soʻmgacha grantlar beradi, “Oilaviy tadbirkorlik” dasturidan 33 million soʻmdan, “Biznesga birinchi qadam” dasturidan 17 million soʻmdan kredit ajratadi.

Tumanlarda bittadan yaxlit kontur tanlab olinib, jami 500 gektar maydon-da bir xil mahsulot yetishtirish yoʻlga qoʻyiladi. Amasoyda 16 sentnerdan kam hosil olinayotgan yerlar lotlarga boʻlinib, meva-sabzavot ekadiganlarga taklif qilinadi.

Bularning natijasida viloyatda mevasabzavot yetishtirish hajmini ikki yilda 2 karra oshirib, 3 million tonnaga, keyinchalik 5 million tonnaga olib chiqish imkoniyati bor. Bu qayta ishlash va eksportni ham 2-3 barobar oshirishga zamin boʻladi.

Viloyatda kasanachilik asosida asalarichilikni rivojlantirish uchun imkoniyat ham, tadbirkorlar ham bor. Masalan, oʻrmon xoʻjaligi yerlariga asalari qutillarini joylash orqali mingga oilaning bandligini taʼminlash, 50 milliard soʻm qoʻshimcha daromad olish, 2 million dollar eksportga chiqarish mumkin. Shu bois, Zomin tumanida asalarichilik markazi tashkil qilish, quti va jihozlar ishlab chiqarish, asalni qadoqlab, eksportga yuborish vazifalari belgilandi.

Yangiobod tumanidagi lalmi yerda oq piyoz yetishtirish, quritish, qadoqlash va muzlatkichli omborxonani qamrab olgan klaster tashkil qilish taklifi qoʻllab-quvvatlandi. Chorvachilik, baliqchilik va issiqxona xoʻjaligi uchun qulayliklar ham aytib oʻtiladi.

“Janubiy Mirzachoʻl” va “Tuyatortar” kanallarini betonlash, nasoslar oʻrnatish qishloq xoʻjaligidagi imkoniyatlarni yanada kengaytiradi. Mutasaddirlarga bu borada uch yillik dasturni amalga oshirish boʻyicha topshiriq berildi.

Sanoat rivoji uchun ham xazinalar koʻp. Masalan, xitoylik investorlar Jizzaxda qurilish materiallari, kimyo, energetika, elektrotexnika, mashinasozlik, toʻqimachilik va farmatsevtika tarmoqlarida 4 milliard dollarlik 22 ta loyiha taklifini bildirgan. Ularning natijasida sanoat 12 trillion soʻmga oʻsadi, 250 million dollar eksport imkoniyati yaratiladi.

Buning uchun Zomin tumanida sanoat texnoparki tashkil etilib, 1 milliard dollar xorijiy investitsiya hisobiga

50 ta yangi mahsulot ishlab chiqarish yoʻlga qoʻyiladi. Zarbdor tumanining

Shodlik mahallasida “Jizzax” sanoat zonasi filiali ochilib, 140 million dollarlik 15 ta yirik loyiha joylashtiriladi. Sharof Rashidov tumanidagi boʻsh turgan inshootda sanoat zonasini tashkil qilinib, elektrotexnika va charm sanoati boʻyicha korxonalar ishga tushiriladi.

Soʻnggi yillarda Jizzaxda avtomobilsozlik vujudga keldi. Kelgusi uch yilda 1 milliard dollar investitsiya hisobidan uning quvvatini yana 100 mingga oshirib, 10 mingta ish oʻrni ochish, mahalliy lashtirish darajasini 50 foizga yetkazish vazifasi qoʻyildi. Paxta-toʻqimachilik tarmogʻida 220 million dollarlik 29 ta loyiha amalga oshirilishi aytiladi.

Elektro jihozlari ishlab chiqaruvchi “Mono elektrik” korxonasi kasanachilik asosida koʻzi oziq insonlarni ish bilan taʼminlash tashabbusi bilan chiqqan. Davlatimiz rahbari ushbu tashabbusni qoʻllab-quvvatlab, bu borada Jizzax tajribasini yoʻlga qoʻyish, shunday kasanachilik loyihalarini koʻpaytirish zarurligini taʼkidladi.

Aydar-Amasoy koʻllari tizimida sayyohlar uchun sharoit yaratish, 10 ta madaniy meros maskanida “turizm halqasi” tashkil etib, ularga eltuvchi yoʻllarni taʼmirlash boʻyicha topshiriqlar berildi.

Yigʻilishda uy-joy va mahalla infratuzilmasini yaxshilash masalalariga ham eʼtibor qaratildi. Bu yil viloyatda 4 ming 500 xonadonli 118 ta uy-joy qurish reja qilingan.

Talab yuqori tumanlarda qoʻshimcha uylar qurish, Jizzax shahridagi perinatal markaz va koʻpriklarni taʼmirlash boʻyicha koʻrsatmalar berildi.

Umuman, Jizzaxda mahalla infratuzilmasini yaxshilash, biznesni qoʻllab-quvvatlash, grantlar ajratish uchun qoʻshimcha 300 milliard soʻm ajratilishi belgilandi.

Yigʻilishda muhokama qilingan masalalar yuzasidan viloyat va tuman hokimlari, vazirlar axborot berdi. Videoaloqa orqali xorijdagi elchilar va tumanlar jamoatchiligi bilan muloqot boʻldi.

Shundan soʻng Prezident Shavkat Mirziyoyev Zarbdor tumanidagi Lalmikor mahallasida boʻldi.

Bu yerda 3 ming 700 nafardan ortiq aholi yashaydi. Mahalla obod qilingan, yoʻl chetlari va boʻsh maydonlarga “Yashil makon” dasturi doirasida koʻchatlar ekilgan.

Mahalla dehqonchilik va chorvachilikka ixtisoslashgan. 668 ta xonadonning barchasida tomorqa bor. Shuningdek, aholiga dehqonchilik qilish uchun 126 gektar yer ajratilgan.

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining shu yil 5-martdagi qaroriga asosan, tomorqa va dehqon xoʻjaliklarida yangi xazinalarni ishga solish, bozorboq mahsulotlar yetishtirish choralari koʻrilmogʻda.

Davlatimiz rahbari shu boradagi ishlarni koʻzdan kechirdi.

Jumladan, mahallada rezavor mevalar yetishtirish boʻyicha oʻquv maydoni tashkil etilgan. Bu yerda maymunjon, xoʻjagʻat, golubika koʻchatlari oʻstirilib, tomorqalarda ekiladi. Hosilga kirgach, eksportchilar tomonidan sotib olinadi.

Prezidentimiz tomorqa egalari bilan mevalarni sifatli yetishtirish ilmini

oʻrgatish muhimligini taʼkidladi. Bu loyihani kengaytirish, aholining xarid qobiliyatini oshirish uchun tomorqa egalari bilan banklar oʻrtasida hamkorlikni samarali yoʻlga qoʻyish masalalari boʻyicha fikr almashildi.

Soʻng Prezident Shavkat Mirziyoyev Zomin tumanidagi “Jizzax Organism” chorvachilik klasteri faoliyati bilan tanishdi.

Umumiy qiymati 200 million dollar boʻlgan bu loyiha besh yil oldin ishga tushirilgan. Yirik majmuada ochiq va yopiq inshootlar barpo etilgan.

Birinchi bosqichda Yevropa davlatlari va AQSHdan “Angus”, “Gereford” nasli 4 ming bosh qoramol, Avstraliyadan “Dorper” zotli 2 ming bosh nasli qoʻy keltirilgan.

Mamlakatimizda asosiy turdagi oziq-ovqat mahsulotlari — goʻsht va sut moʻl hamda arzon boʻlishida mana shunday majmualarning ahamiyati katta. “Jizzax Organism” klasteri oʻn ming bosh qoramol, toʻrt ming bosh qoʻy yetishtirish quvvatiga ega. Yiliga besh ming tonnagacha goʻsht yetishtiriladi. Bu yerda 750 kishi doimiy ishlaydi.

Korxonada barcha ish jarayonlari raqamlashtirilgan. Ekin yerlarining 1 ming 300 gektariga suv tejoychi texnologiyalar joriy etilgan. Bu ishlar uchun Avstraliya, Germaniya va AQSHdan zamonaviy uskunalar keltirilgan. Umuman, klasterda qiymati oʻn million dollarlik 200 ga yaqin texnika bor. Yana bir muhim jihati, bu yerda seleksiya va genetik ishlar uchun ham imkoniyatlar bor.

Ozuqa yetishtirish uchun 12 ming gektar yer ajratilgan. Oxirgi oʻn yillar

mobaynida foydalanilmagan yerlarning unumdorligini tiklash boʻyicha ham ish olib borilmoqda. Buning uchun organik oʻgʻitlar berish, almashlab ekish tadbirlariga ahamiyat qaratilmoqda.

Davlatimiz rahbariga klasterning yangi loyiha va rejalari haqida axborot berildi.

Qayd etilganidek, 28 million dollar sarmoya evaziga yiliga 20 ming tonna sut va 5 ming tonna goʻshtni qayta ishlash koʻzda tutilgan. Yana 2 ming gektarda yomgʻirlatib sugʻorish orqali ozuqa yetishtiriladi.

Chorvachilikda nasl masalasi dolzarb ahamiyatga ega. Lekin aholi boqayotgan chorvaning zotdorligi 10 foiz atrofida. Shuning uchun sunʼiy urugʻlantirishni kengaytirish, mahalliy nasllarni yaxshilash zarur.

Shuni hisobga olib, klaster tomonidan Zomin, Zarbdor va Yangioboddagi 15 ta mahallada “Angus” zotli qoramolni koʻpaytirib, sotib olish tizimi yoʻlga qoʻyildi.

Banklar orqali mahallalarga beriladigan moliyaviy xizmatlar toʻplamida chorvachilikni ham nazarda tutish, ozuqa yemni koʻpaytirish boʻyicha topshiriqlar berildi.

Shuning bilan Prezident Shavkat Mirziyoyevning Jizzax viloyatiga tashrifi yakunlandi.

Ziyodulla JONIBEKOV,
Ikrom AVVALBOYEV,
Abduljalol QAYUMOV,
Oʻza muxbirlari

Shukuh

YURTGA FAYZ-U BARAKA, QALBGA QUVONCH BAGʻISHLAYDIGAN QUTLUGʻ AYYOM

Shayx Nuriddin XOLIQAQAZAR,
Oʻzbekiston musulmonlari idorasi raisi,
muftiy

Bismillahir rohmamir rohim.
Alloh taolaga beadam shukr, Ramazon oyi yurtimizda koʻtarinki kayfiyatda oʻtdi. Bu ulugʻ oyda toat-ibodatlar bilan mashgʻul boʻlib, xayr-u saxovat ishlarini koʻpaytirdik. Masjidlarda Qurʻoni karim xatmi, tarovih namozi, duo va iltijolar sharofatidan yurtimizga fayz-u baraka yogʻildi. Jamiyatimizda doʻst-u birodarlik, mehr-oqibat tuygʻulari mustahkamlandi.

Hayit ayyomi bir oy roʻza tutgandan keyin bandalarga taqdim qilingan rabboniy ziyofat, cheksiz xursandchilikdir. Ushbu kunda Yer yuziga Allohning rahmati va marhamati yogʻiladi. Haq taolo bunday marhamat qiladi: “Aytin: “Allohning fazli va rahmati bilan, albatta, shular sababli (moʻminlar) shodlansinlar!..” (Yunus surasi, 58-oyat).

Imom Termiziy bobomiz rivoyat qilgan hadisda iyd kunlari haqida paygʻambarimiz sollallohu alayhi vasallam: “Ushbu kunlar yebichish va xursandchilik qilmoq kunlaridir”, deb marhamat qilganlar. Shu bois, bu kunni butun dunyo musulmonlari qatori yurtimiz ahli ham katta shodiyona bilan bayram qilib oʻtkazadi.

Yaratganga behisob hamd boʻlsin: bu yil yurtimizdagi 1600 dan ziyod masjidda tarovih namozi oʻqilib, Qurʻon xatm qilindi. Ramazon oyining yigirma yettinchi kuniga oʻtar oqshomda, yaʼni Qadr kechasida Qurʻoni karim xatmi yakunlanib, barcha masjidda bir vaqtning oʻzida xalqimiz Haq taolaga yuzlandi. Mana shunday jamuljam iltijolar ijobatidan yurtimiz yanada ravnaq topadi, hayotimiz tinch va farovon oʻtadi, ikki dunyomiz saodatli boʻladi, inshaalloh.

Mamlakatimizda kechayotgan uygʻonish va yuksalish yurdoshlarimiz hayotida ham oʻz ifodasini topmoqda. Jumladan, diniy sohadaqi islohotlar, yangi ochilayotgan masjid va madrasalar, obod boʻlayotgan qadamjolar.

koʻpayib borayotgan Qurʻoni karim kurslari, haj va umraga boruvchilar sonining yil sayin oshib borayotgani xalqimizni nihoyatda mamnun etmoqda. Ayni kunlarda Makkayu mukarrama, Madinai munavvarada umra amallarini ado etib turgan va mamlakatimizda haj safariga tayyorgarlik koʻrayotgan yurtdoshlarimiz Vatanimiz haqiga duolar qilayotir.

Bunday shodiyonalar qatori bu yilgi Ramazon oyi xalqimiz uchun esda qolarli voqealarga juda boy boʻldi. Prezidentimiz mamlakat boʻylab oʻtkazilgan iftorlikda ishtirok etdi. Ushbu tarixiy oqshomda yurtimizning barcha hududida, viloyat, shahar va tumanlaridagi hamma mahalla, guzarlarda iftorlik dasturxonini yozildi. Ahil oila boʻlib yashayotgan koʻpmillatli xalqimiz bir dasturxon atrofida jam boʻldi. Qurʻoni karim oyatlari tilovat qilindi. Yoshi ulugʻ nuroniyarning duosi olinib, minglab insonlarga quvonch ulashildi.

Qutlugʻ oydagi savobli ishlardan yana biri sifatida nogironligi bor yurtdoshlarimiz, kam taʼminlangan oilalar, Mehribonlik, “Saxovat” va “Muruvvat” uylarida yashayotgan kishilar holidan xabar olindi. Shuningdek, ehtiyojmand, ijtimoiy koʻmakka muhtoj 36 ming 500 dan ziyod fuqaro uchun iftorlik dasturxonini yozildi. “Vaql” xayriya jamoat fondi “Inson” markazlari bilan hamkorlikda yordamga muhtojlarning koʻnglini xushnud qiladi.

zaiflaringiz tufayli rizqlanasiz va muvaffaqiyatga erishasiz”, deb marhamat qilganlar.

Shunday ekan, qutlugʻ oyda qalbiga shodlik ingan mana shunday hamyurtlarimizning ixlos bilan qilgan duosi tufayli Parvardigor yurtimizdagi tinchlik-xotirjamlik va farovonlikni barqaror qiladi.

Ramazon oyidagi muhim tashabbuslardan yana biri — “Yashil makon” umummilliy loyihasi doirasidagi obodlik va koʻkalamzorlashtirish ishlari bayram kunlarining yanada fayzli oʻtishiga xizmat qilmoqda. Xalqimizni, keksayu yoshni egzu amal atrofida jipslashtirdi. Ushbu loyihada nuroniy, mahalla faollari, diniy soha vakillari, milliy madaniy markazlar masʼullari yelkama-yelka turib ishtirok etdi.

Keyingi yillarda xorijda oʻqiyotgan va ishlayotgan vatandoshlarimizni qoʻllab-quvvatlash boʻyicha salmoqli ishlar qilinmoqda. Ramazon oyida 40 dan ziyod ulamo AQSH, Rossiya, Janubiy Koreya, Turkiyaga safarga yuborildi. Imom domlalar vatandoshlarimizni

degan hikmati muborak dinimizning asl mohiyati bilan hamohang. Imom Termiziy rivoyat qilgan yana bir hadisda paygʻambarimiz sollallohu alayhi vasallam: “Zaiflarga yaxshilik qilish orqali mening roziligimni istanglar! Zero, sizlar

xatiblarimiz, diniy soha xodimlari aholini halol va faol mehnatga keng targʻib qilmoqda. Zotan, barcha islohotlardan koʻzlangan asosiy maqsad ona Vatanimizni yanada obod etish, farovonligini oshirish va xalqimizning xotirjam hayotini taʼminlashdir.

Iyd ul-fitri dunyo musulmonlari qatori yurtimiz ahli ham katta shodiyona va xursandchilik bilan oʻtkazadi. Ushbu kun Yaratganning rahmati yer yuziga yogʻiladigan, qalbilar zavqlanadigan, roʻzadorlarga ajr beriladigan ajoyib fursat. Shu bois, hayit kuniga oʻtar kechani zikru tasbihi, duo va istigʻor bilan oʻtkazish savobli amallardan. Rasululloh sollallohu alayhi vasallam: “Kimki Ramazon

kuni) bizning bayramimizdir”, deb marhamat qilganlar.

Hofiz ibn Hajar hazratlari esa: “Hayit kunlari shodlikni izhor qilish dinning shiorlaridandir”, degan. Shunday ekan, hayit kunining tongidan poklanib, xushboʻyliklar sepib, eng goʻzal, yangi yoki toza, ohorli kiyimlarimizni kiyib, namozgohga bormogʻimiz fazilatli amaldir.

Erta tongdan moʻmin-musulmonlar bilan iyd namozini oʻqiyamiz. Imom domlalar xutba oʻqib, amru maʼruf va nahu-nasihat qiladi. Namozdan keyin odamlar bir-birlarini tabriklab, egzu tilaklar bildiradi. Ayyom kunlari tabarruk otaxonlar, munis onaxonlar, qarindosh-urugʻlar, yor-u birodarlar, beva-bechoralar, bemorlar holidan xabar olaylik. Ularga bayram kayfiyatini ulashaylik. Hayit kunlarini oila davrasida nishonlab, yaqinlarimizga bayram kayfiyatini ulashish ham xayrli amal. Shu bois, iloji boʻlsa, bu kunlarda ota-ona, aka-uka, ahli ayolimiz va farzandlarimizga sovgʻalar ulashilsa, ularning quvonchiga sabab boʻlib, silai rahm qilgan boʻlamiz.

Mana shunday duolar ijobat boʻladigan lahzalarda Qodir Egam butun olamda, ayniqsa, jonajon diyorimizda tinchlik-xotirjamlikni, taraqqiyot va farovonlikni yanada barqaror aylasin, xalqimiz hayotini toʻkin qilsin, barcha boshlagan egzu ishlarimizda Oʻzi madadkor boʻlsin! Tutgan roʻzalarimiz, oʻqib-tinglagan xatmi Qurʻonimiz, iltijo bilan qilgan duolarimizni dargohida qabul qilsin!

Siz, azizlarni musulmon ummatining eng qadrlil ayyomi boʻlgan muborak Ramazon hayiti — iyd ul-fitr bilan chin qalbindan samimiy muborakbod etaman. Mana shunday fayzli lahzalarda Allohga behad shukrona aytib, yurtimizga tinchlik-farovonlik, xalqimizga qut-baraka, farzandlarimizga baxt-u saodat soʻraymiz.

Atigi besh-olti yil avval ham bu yerlarda avtomobil ishlab chiqariladi, desa birov ishonmasdi. Bugun Jizzaxda ishlab chiqarilayotgan “KIA”, “Chery” “Renault” rusumli avtomobillarni hatto rivojlangan davlatlarda ham uchratish mumkin.

Munosabat

HALOL MEHNAT BAXT KELTIRADI

Davlatimiz rahbarining Jizzax viloyatiga navbatdagi tashrifi vohta ahlini ruhlantirib, yangi marralar sari ilhomlantirdi. Qayd etish joizki, so‘nggi yillarda viloyat sanoati jadal rivojlanayotgan hududga aylandi.

Xususan, viloyatda avtomobilsozlik, yengil, oziq-ovqat, qurilish materiallari sanoati rivojlanmoqda. Sanoatning yangi yo‘nalishlari bo‘lgan bazalt tolas va undan turli materiallar tayyorlash, dorivor o‘simliklar yetishtirish, qayta ishlash, oq sement ishlab chiqarish yo‘lga qo‘yilib, xorijga eksport qilinmoqda. Bundan atigi besh-olti yil avval ham bu yerlarda avtomobil ishlab chiqariladi, desa birov ishonmasdi. Bugun Jizzaxda ishlab chiqarilayotgan “KIA”, “Chery” “Renault” rusumli avtomobillarni hatto rivojlangan davlatlarda ham uchratish mumkin.

Prezidentimizning tashrifini viloyat ahli ulkan yutuqlar bilan kutib oldi. Tashrif doirasida davlatimiz rahbari bilan uchrashgan ayrim faollarning fikr-mulohazalari bilan qiziqdik.

Turg‘un KO‘CHKUNOV,
Forish tumanidagi “Rustex Invest Products” MCHJ maslahatchisi, bazalt korxonalari asoschisi:

— Davlatimiz rahbari 2019-yil 30-yanvarda korxonamizga tashrif buyurib, uning faoliyatini yanada kengaytirish, ishlab chiqarish hajmi va mahsulot turini oshirish bo‘yicha topshiriq bergan edi.

Og‘ir yumush, ammo uddalasa bo‘ladi

Shundan so‘ng bozordagi vaziyatni chuqur tahlil qilib, innovatsion mahsulotga xomashyo bo‘ladigan konlarni o‘rgandik. Germaniya, Fransiya, Italiya, Chexiya kabi davlatlardan zamonaviy texnologiyalar keltirdik. Natijada yettita zavoddan iborat klaster tashkil qildik. Hozir 300 gektar maydonda jami loyiha qiymati 498 million AQSH dollarilik olitla korxona faoliyat boshladi. Ularda bazalt toshidan uzluksiz ravishda maxsus tola, di-rekt roving, fibra, armatura kom-pozit geosetka, quvurlar, mato va issiqlik izolyatsiya plitalari kabi 42 turdagi mahsulot ishlab chiqaryap-miz. Klaster tizimidagi korxonalarda o‘tgan yili “Basalt Uzbekistan” brendi ostida 554 milliard so‘mlik 45 ming tonna mahsulot ishlab chiqarib, MDH, Yevropa davlatlari va Amerikaga eksport qildik. Mahsulotlarimizning 90 foizi xorij-ga eksport qilinmoqda. Ayni payt-da klasterimizda 1725 kishining bandligi ta‘minlangan.

Bazaltidan tayyorlangan qurilish materiallari zanglamaydi, yengil va mustahkam. Beton qorishmalarining ishqorli muhitiga, tuzli va kislotla aralashmalarga chidamli. Devorga bazalt materiallari ishlatish mustah-kamlikni oshiradi. Binoda issiqlikni yaxshi saqlaydi. Yonuvchan emasligi esa yana bir muhim tomoni. Narxi nisbatan arzon. Shu bois, davlatimiz rahbari mahsulotlar bozorini topishda har tomonlama qo‘llab-quvvatlash, eksport imkoniyatini oshirish, shu-ningdek, xalqaro ko‘rgazma va fo-rumlarda ishtirokini ko‘paytirish borasida ham ko‘rsatmalar berdi. Bundan tashqari, oldimizga 500 million dollarlik 20 turdagi qo‘shilgan qiymati yuqori bo‘lgan yangi loyihalarni joylashtirish vazir-fasi qo‘yildi. Natijada yana ikki mahsulot bo‘lgan va tuzalish yo‘liga qat‘iy o‘tgan 426 nafar shaxs afv etildi. Afv etilgan shaxslarning 135 nafari asosiy jazodan to‘liq ozod etildi, 200 nafari jazoni o‘tashdan muddatlardan ilgari shartli ozod qilindi, 26 nafarining ozodlikdan mahrum etish jazosi yengilroq jazo bilan almashtirildi. Shuningdek, 65 nafar shaxsga tayinlangan ozodlikdan mahrum etish jazosining muddatlari qisqartirildi.

Sharh

Dunyoda shunday bebaho ne‘matlar borki, inson uning qadriini hamisha ham anglab yetavermaydi. Shulardan biri — ozod va erkin hayot kechirish baxti. Taqdir bizga ana shunday proloq tole baxsh etgani ulkan saodattir. Buni har birimiz teran anglamog‘imiz, qadrlamog‘imiz lozim.

Ammo hayot bir tekis emas, oramizda bu ne‘matning qadriini o‘z vaqtida anglab yetmaydigan, gohida bilib, gohida bilmay nomaqbul yo‘llarga kiradigan, hayot so‘qmoqlarida adashadigan insonlar ham uchrab turadi. Tabiiyki, ular qilgan aybi uchun qonun oldida javob berishiga to‘g‘ri keladi. Jazoni o‘tashga kirishar ekan, ularning ko‘pchiligi xato qilganini, agar inson berilsa, gunohlarini oqlash uchun halol yo‘lga qaytishini aytib, afsus-nadomat qiladi.

Shunday vaziyatda afv institutining ahamiyati yaqqol namoyon bo‘ladi. Keyingi yillarda mazkur tizim joriy etilishi natijasida adashib jinoyat ko‘chasiiga kirgan va qilmishiga chin dildan pushaymon bo‘lgan minglab insonlar sog‘lom hayotga qaytib, oilasi va jamiyat farovonligi yo‘lida samarali mehnat qilyapti.

Yurtimizda muborak Ramazon hayiti shukhi keziy yurgan shu kunlarda yana bir xushxabar tarqaldi. Prezidentimiz “Jazo

muddatini o‘tayotgan, qilmishiga chin ko‘ngildan pushaymon bo‘lgan va tuzalish yo‘liga qat‘iy o‘tgan bir guruh shaxslarni afv etish to‘g‘risida”gi farmonni imzoladi.

Farmonga muvofiq, O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 109-moddasi 23-bandiga asosan, jazo muddatini o‘tayotgan hamda qilmishiga chin ko‘ngildan pushaymon bo‘lgan va tuzalish yo‘liga qat‘iy o‘tgan 426 nafar shaxs afv etildi. Afv etilgan shaxslarning 135 nafari asosiy jazodan to‘liq ozod etildi, 200 nafari jazoni o‘tashdan muddatlardan ilgari shartli ozod qilindi, 26 nafarining ozodlikdan mahrum etish jazosi yengilroq jazo bilan almashtirildi. Shuningdek, 65 nafar shaxsga tayinlangan ozodlikdan mahrum etish jazosining muddatlari qisqartirildi.

Afv etilganlarning 11 nafarini chet el fuqarolari, 50 nafari insoniy ayol, 13 nafari 60 yoshdan oshgan erkaklar, 157 nafari yoshlar (shulardan, 3 nafari voyaga yetmagan) tashkil etishi mamlakatimizda ayollarni e‘zozlash, keksalarga hurmat ko‘rsatish, yoshlarni ham tomonlama qo‘llab-quvvatlash, bag‘rikenglik borasida olib borilayotgan ishlarga hamohangligi bilan ahamiyatidir.

— Xalqimizga xos ezgulik, bag‘rikenglik, insonparvarlik, mehr-oqibat va kechirimli bo‘lish kabi olijanob fazilatlarning yorqin ifodasi bo‘lgan ushbu farmon ayni Ramazon oyida amalga oshirilishida ham o‘ziga xos

Doniyor DAVLETIYAROV,
“ADM jizzaxk” bosh direktori:

— Bu Prezidentimizning avtomobil zavodimizga ikkinchi tashrifi. Dastlab faoliyatimizni boshlagani 2021-yilda kelib, mahalliyashtirish darajasini oshirish, narxlarni arzonlashtirish, xaridorlarga tanlov imkoniyatini kengaytirish bo‘yicha ko‘rsatmalar bergan edi. Ayni paytda zavodda mahalliyashtirish darajasi 30 foiz. Ushbu ko‘rsatkichni 2025-yilda 50 foizga yetkazishni maqsad qilganmiz. Yaqinda xaridor, nisbatan arzon “Kia Sonet” modelini chiqarishni boshladik. Bugungi uchrashuvda davlatimiz rahbariga rejalarimizni taqdim qildik. Dunyoda elektromobillarga talab oshib borayotganini hisobga olib, 2027-yilda Janubiy Koreya va xitoylik hamkorlar bilan birgalikda elektromobil va gibril turdagi avtomobillar, shuningdek, mikroavtobus va avtobuslar ishlab chiqarishni maqsad qilganmiz. Umuman olganda, zavodni rivojlantirish strategiyasiga ko‘ra, 2030-yilgacha ishlab chiqarish hajmini yiliga 300 mingtaga yetkazish rejalashtirilgan.

O‘z navbatida, Prezidentimiz mahalliyashtirish darajasini oshirish, yurtimizdagi sanoat korxonalari bilan kooperatsiyani kengaytirish, elektromobillar ishlab chiqarishni ko‘paytirish, avtomobillar tannarxini tushirish bo‘yicha topshiriqlar berdi.

Shuni qayd etish kerakki, korxonamiz O‘zbekiston avtomobilsozligi tarixida birinchi xususiy kapital ishtirokidagi mahalliyashtirilgan avtomobil zavodi hisoblanadi. Ushbu loyihaning yana bir muhim tomoni, ishlab chiqarish texnologik jarayonlar ketma-ketligini hech qanday

xorijiy injiniring kompaniyalarsiz, o‘zimiz tuzib chiqqanmiz. Agar ushbu ishni xorijiy injiniring kompaniyalarga berganimizda qariyb 10 million dollar mablag‘ sarflardik. Zavodimiz jahondagi Kia zavodlari orasida texnologiyalar murakkabligi va avtomatlashtirish darajasiga ko‘ra old beshlikka kiradi. Ayni paytda zavodda ishlab chiqarishning 33 foizi avtomatlashtirilgan. Yurtimizdagi 21 ta korxona bilan kooperatsiya tizimi yo‘lga qo‘yilgan. 2027-yilgacha 348 turdagi butlovchi qismlarni mahalliyashtirish belgilangan.

Zavodning mamlakatimiz bo‘yicha 20 ta dilerlik va xizmat ko‘rsatish punkti mavjud. Barcha loyihalar ishga tushirilishi bilan qariyb to‘rt yarim ming kishi doimiy ish joyiga ega bo‘ladi. Eng muhimi, jamoamiz bilan go‘zal yurtimiz taraqqiyotida o‘z hissamiz borligidan xursandmiz.

Prezidentimiz uyimizda mehmon bo‘ldi

Abdumo‘min KARIMOV,
Sharof Rashidov tumani Tuyuqli mahallasi faoli:

— To‘g‘risi, Prezidentimizning uyimizga kutil-magan tashrifi oilamiz uchun katta shodiyona bo‘ldi. Samimiy subhat qildik. Bu kun oilamiz uchun tarixiy, unutilmas sana bo‘lib qoladi.

Mahallamiz aholisi avvallari, asosan, chorvachilik bilan shug‘ullangan bo‘lsa, hozir ko‘proq tomorqa-chilikka e‘tibor qaratyapti. Bizda bekorchi odamni uchratmaymiz. Ajratilayotgan imtiyozli kreditlar, subsidiyalardan foydalanayotgan odamlar tomorqasi

orqasidan uy quryapti, avtomobil sotib olyapti, to‘y qilyapti. 12 sotix tomorqaning 7 sotixida issiqxona barpo etilgan. Turli ro‘zg‘orboq ekinlar yetishtiramiz. Xaridorlar uyimizdan olib ketadi. Bundan tashqari, chorva, tovuq, asalari boqamiz. Umumiy daromadi-miz yiliga 200 million so‘mdan oshadi. Bu yil qo‘shni qishloqda bunoyd etilayotgan “Yangi O‘zbekiston” massividan uy olmoqchiman. Halol mehnat, albatta, baxt keltiradi, deganlari shu-da, aslida.

Yaxshi daromad manbai

Bekzod MAMATQULOV,
“BMB TRADE GROUP” kompaniyasi kuzatuv kengashi raisi:

— Mamlakatimiz meva-sabzavot mahsulotlari yetishtirish va ularni tashqi bozorga eksport qilish borasida ulkan salohiyatga ega. Serquyosh yurtimizning tabiiy-iqlim sharoiti jahon bozorida raqobatbardosh bo‘lgan meva-sabzavot yetishtirishga imkoniyat beradi. Har yili mamlakatimizda 23 million tonnadan ziyod meva-sabzavot yetishtiriladi. Afsuski, uning atigi 3,5 million tonnadan ortiqrog‘i qayta ishlanadi. Faqat 1,5 million tonnasini tashqi bozorga ho‘l holda eksport qilindi.

Bozor iqtisodiyoti sharoitida mahsulot ishlab chiqarishdan to iste‘molchiga yetkazib berishning ketma-ketligini tizimli tashkil etish muhim ahamiyatga ega. Bu borada agrologistika xizmatlarining alohida o‘rni bor. Ushbu markazlarning asosiy vazifasi mamlakatning eksport salohiyatini rivojlantirish, qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini tashqi bozorga chiqarish uchun tayyorlash jarayonini xalqaro darajaga yetkazishdan iborat. Avvaliga sohani chuqur o‘rgandim. Yaxshigina daromad manbai ekanini bildim. Shu sababli “BMB-NRC Agrologistics” O‘zbekiston — Rossiya qo‘shma korxonasini ta‘sis qilishga kirishdim.

Agrologistikamizda eksportyorlar uchun barcha sharoit yaratilgan. Ma‘lumki, yurtimizda turli qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini saralash, qayta ishlash, qadoqlash, saqlash, bojxona, bank va sanitar hujjatlarini “Yagona darcha” tamoyili asosida rasmiylashtirish, transport, logistika xizmatlari ko‘rsatish joriy etilgan. Yana bir ahamiyatli jihati, eksportyorlar shu yerning o‘zida doimiy ravishda faoliyat ko‘rsatadigan “Rosselkhozna”ning akkreditatsiyalangan laboratoriyasi sertifikat bilan Rossiya va boshqa mamlakatlarga to‘g‘ridan to‘g‘ri eksportni yo‘lga qo‘yishi mumkin. Loyihamizning umumiy qiymati 709,71 milliard so‘m bo‘lib, kompleks qurilishi uch bosqichli modul ko‘rinishida amalga oshiriladi. Shuningdek, bu yerda 10 ming tonna sig‘imga ega bo‘lgan muzlatkichli kameralar va omborlar mavjud bo‘lib, loyiha to‘liq ishga tushirilgach, 810 ming tonna qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini eksport qilish imkoniyati yaratiladi. Kompleksda qad ko‘targan dastlabki modulda esa yiliga 270 ming tonnagacha mahsulot qabul qilish imkoniyati mavjud.

Majmua to‘liq quvvatda ishga tushirilgach, qariyb bir yarim ming nafar mahalliy aholi doimiy ish o‘rniga ega bo‘ladi.

Agrologistikamizda Bojxona qo‘mitasi, O‘simliklar karantini va himoyasi agentligi hamda “O‘zsanoatqurilishbank”ning hududiy filiallari, fitosanitar va sanitar-epidemiologik sertifikatlashtirish uchun PZR testi va laboratoriya jihozlari o‘rnatildi.

Majmuada qolib ishlaydiganlar uchun 50 o‘rinli mehmonxona bor. Ishchi-xizmatchilar issiq ovqat bilan ta‘minlangan.

Korxonamizning meva-sabzavot mahsulotlarini sublimatsion tarzda quritish va shok usulida muzlatishni nazarda tutuvchi umumiy qiymati 225,1 milliard so‘mlik navbatdagi bosqichini qurish davom etmoqda.

Prezidentimiz mahsulotlarni saralash, qadoqlash bosqichlari bilan tanishdi. Bunday markazlar mamlakatda oziq-ovqat xavfsizligi hamda agrar sohada aholining faolligi va bandligini ta‘minlashda muhim ahamiyatga egaligi, bunday agrologistika markazlarini boshqa hududlarda ham ko‘proq tashkil etib, ularga muayyan dalalar va mahallalarni birlashtirish zarurligini ta‘kidladi.

O‘tgan yili agroklastimiz yuzdan ortiq fermer xo‘jaliklari bilan shartnoma tuzib, 52 ming tonnadan ortiq meva-sabzavot qabul qildi. Joriy yilda esa “Sayxunobod tajribasi” asosida 2485 tomorqachi bilan kooperatsiya asosida shartnoma qilyapmiz. Bundan tashqari, 4 mingga yaqin fermer xo‘jaligining 14 ming 500 gektar maydonda yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini qabul qilishni rejalashtirdik. Umuman, joriy yil yakuni bo‘yicha eksport hajmini 58 million dollarga yetkazishni maqsad qilganmiz.

Farhod NE‘MATOV,
“Yangi O‘zbekiston” muxbiri

AFV INSTITUTI: KEMTIK KO‘NGILLARGA INAYOTGAN RO‘SHNOLIK

ma‘no bor, — deydi Oliy Majlis Senatning Mudofaa va xavfsizlik masalalari qo‘mitasi raisi Qutbiddin Burhonov. — Zero, mazkur oyda yaxshilik, kechirimlilik, o‘zgalarga mehr-oqibat ko‘rsatish, adovatni unutish kabi insoniy fazilatlarni yanada ko‘proq namoyon bo‘ladi. Biz bu galgi afvda ham xalqimizning ana shu ming yillik qadriyatlarini ruyobga chiqishiga guvoh bo‘lmoqdamiz. Afv etilganlar orasida keksalar, ayollar, yoshlar, voyaga yetmaganlar, chet el fuqarolari ham bor. O‘ylaymizki, davlatimiz tomonidan afv etilgan har bir shaxs bildirilgan yuksak ishonchni oqlab, jamiyatda o‘z o‘mini topadi.

Ma‘lumki, jinoyat sodir etgan shaxs nafaqat o‘zi, balki farzandlari, ota-onasi, qavm-qarindoshlarining ham kelajagi va taqdiriga ta‘sir o‘tkazmasdan qolmaydi. Ozodlikdan mahrum bo‘lgan kishi ortidan yaqinlari ham iztirob chekadi. Shu sababli xato qilgan va bugungi kunda qilmishiga chin dildan pushaymon bo‘lgan shaxslarni kechirish yuksak insonparvarlik namunasini o‘laroq, yaqin insonini iztirob va intizorlik bilan kutayotgan butun bir oilani hayotga qaytaradi. Ayni shu bois ham bu xayrli ish nafaqat bir inson, balki bir oila, jamiyat hayotiga taalluqli muhim masaladir.

Shu bilan birga, afv jarayonini tashkil etishning o‘ziga xos talabi, mas‘uliyati bor. Buning uchun sud-huquq idoralari, tegishli davlat va nodavlat tashkilotlar vakillaridan o‘tgan komissiya a‘zolari joylarga chiqib, har bir mahkum bilan alohida subhat uyushtiradi. Mahkumning shaxsi, salomatligi, sodir etgan jinoyatining xavflilik darajasi, asosiy, qilmishiga pushaymonligi, jazoni o‘tash joyidagi xulq-atvori, jinoyat natijasida yetkazilgan zararining qoplangani va boshqa qator omillar atroflicha o‘rganiladi. Ana shunday jarayonlardan muvaffaqiyatli o‘tib, ozodlikka chiqqan har bir inson bu unga berilgan katta imkoniyat ekanini to‘g‘ri anglab yetishi va qadrlashi lozim.

— Bugun men va oilam uchun qo‘shaloq bayram bo‘ldi, — deydi Aziz Karimboyev. — Prezidentimiz va xalqimiz xatolarimni kechirib, meni jazodan ozod etdi. Bu yaxshilikni aslo unutmayman. Bundan buyon oilamga va jamiyatga foydam tegadigan xayrli ishlar bilan shug‘ullanaman. Farzandlarimga bosh-qosh bo‘lib, ular bilimli, yetuk insonlar bo‘lishiga ko‘maklashaman. Halol mehnatim bilan Vatanimiz ravnaqiga hissa qo‘shishga harakat qilaman.

— Qilmishimdan chin dildan pushaymonman, boshqa bunday xatoga aslo yo‘l qo‘ymayman, — deydi Muniraxon Karimova. — Jazoni ijro etish muassasasida o‘tgan umrimdan katta saboq chiqardim. Inson ozodlikning qadriini bilishi kerak ekan. Menga yana ozod, erkin hayot baxti ato etilgani uchun Prezidentimiz va xalqimizdan minnatdorman. Bu ishonchga munosib bo‘lishni asosiy burchim deb bilaman.

Farmonda afv etilgan shaxslar oilasi va yaqinlari bag‘riga qaytib, ijtimoiy hayotga moslashishi, foydali mehnat bilan shug‘ullanishi, sog‘lom turmush tarzini yo‘lga qo‘yib, jamiyatda munosib o‘rin topishida ularga ko‘mak berish bo‘yicha mas‘ul vazirlik va idoralarga tegishli topshiriqlar berildi.

— Oilasi bag‘riga qaytarilayotgan shaxslar jamiyatga moslashishi, sog‘lom turmush tarziga amal qilishi, jamiyatda o‘z o‘rnini egallashi uchun ular jazoni ijro etish muassasasiga tushgan kundanog amaliy ishlar olib boriladi. — deydi Ichki ishlar vazirligi huzuridagi jazoni ijro etish departamenti boshqarma boshlig‘i Dilshod Qurbonov. — Misol uchun, agar mahkum o‘rta ma‘lumotga ega bo‘lmasa, muassasalarda mavjud umumta‘lim maktablari filiallarida

ta‘lim oladi. Bundan tashqari, mehnat bozorida talab yuqori bo‘lgan kasblar bo‘yicha o‘qitiladi. Bu borada Respublika “Hunarmand” uyushmasi bilan hamkorlikda qirqdan ortiq kasb-hunar bo‘yicha ustoz-shogird maktablari yo‘lga qo‘yilgan.

Tegishli davlat va nodavlat tashkilotlar hamkorligida bu borada chora-tadbirlar amalga oshiriladi. Bu jarayonda ularga har tomonlama ko‘mak beriladi. Jumladan, kasbga yo‘naltirish, ish bilan ta‘minlash, davolanishga muhtoj bo‘lsa, sog‘lig‘ini tiklashi va boshqa ehtiyojlari o‘rganilib, amaliy yordam ko‘rsatiladi. Mahalla faollari va keng jamoatchilik hamkorligida ular bilan doimiy uchrashuvlar tashkil etiladi.

Ramazon hayiti ayyomi shu taxlit ko‘plab oilalarda qo‘shaloq quvonchga, shodiyonaga aylanib ketdi. Afv etilganlar orqali qancha-qancha oilalarga shodlik va baxt kirib bordi. Farzandi diydorini zoriqib kutayotgan ota-onaning chiroyi yoqsa yorishmaydigan ko‘ngli nurga chulg‘andi. Ota yoki onasidan ayro yashayotgan farzandlarning kemtik ko‘ngli nuraifon bo‘ldi. Bularning barchasi afv institutining hayotimizdagi o‘rni va ahamiyatiga yaqqol dalildir.

Bahor Hazratqulova,
jurnalista

“Ijtimoiy davlat” tamoyilini zimmasiga olgan Oʻzbekiston uchun ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni bartaraf qilish, mehnat bozorini zamon talabi darajasida tashkil etish ustuvor masalalardan biridir. Bu maqsadlarni roʻyobga chiqarish islohotlarning muhim yoʻnalishiga aylangan. Aholi bandligini taʼminlash, zamonaviy sanoat korxonalari tashkil etish, oilaviy tadbirkorlik, ishlab chiqarish, qurilish, qishloq xoʻjaligi va boshqa sohalarni rivojlantirish orqali yangi ish joylarini yaratish borasidagi ishlar tizimli davom etmoqda. Har yili aholi bandligini taʼminlash boʻyicha maxsus dastur qabul qilinib, unda belgilangan koʻrsatkichlarni toʻliq bajarish choralari koʻriladi. Bu yoʻnalishda aholining turli qatlamiga koʻmak berish maqsadida qator jamgʻarmalar tashkil etilgan. “20 ming tadbirkor — 500 ming malakali mutaxassis” dasturi amalga oshirilmogda.

Bahor XIDIROVA,
“Yangi Oʻzbekiston” muxbiri

Joylarda “Ishga marhamat” monomarkazlari, ayollar tadbirkorligi markazlari va oʻquv-uslubiy muassasalar tashkil etilib, ishshizlar bozorida talab yuqori kasblarga oʻqitilmogda. Yigit-qizlarga tadbirkorlikni yoʻlga qoʻyish va faoliyatini rivojlantirish boʻyicha zamonaviy bilim va koʻnikmalar oʻrgatilyapti. Tabiiyki, bu chora-tadbirlar ijtimoiy-iqtisodiy siyosatimizning asosiy yoʻnalishi boʻlgan yangi ish oʻrinlarini koʻpaytirish orqali bandlikni taʼminlashda katta qulaylik yaratmogda.

Oʻtgan yili bu yoʻnalishda oʻziga xos koʻrsatkichlarga erishildi. Buni Kambagʻallikni qisqartirish va bandlik vazirligi huzuridagi Mehnat bozori tadqiqotlari instituti tomonidan shahar va tumanlarda oʻtkazilgan ijtimoiy soʻrov yaqqol ifoda etadi. Mazkur institut ekspertlari Xalqaro mehnat tashkiloti tavsiyalari asosida oʻtkazgan tadqiqot davomida mingta oʻzini oʻzi boshqarish organi, 10 ming uy xoʻjaligi hamda 53 ming 300 kishi qamrab olingan.

Tadqiqot natijasiga koʻra, mamlakatimizda 2023-yilda ishshizlik darajasi 6,8 foizni tashkil etib, avvalgi yildagidan 2,1 foiz kamaygan. Bu mehnat resurslari soni yildan yilga koʻpayib borayotgan, jahonda global miqyosda ijtimoiy-iqtisodiy muammolar tobora avj olayotgan bir sharoitda muhim natijadir.

INVESTITSIYA DASTURLARI SAMARASI

Yangi ish oʻrinlari yaratish va aholini ish bilan taʼminlashda iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb etish va sanoatni rivojlantirishga qaratilayotgan eʼtibor katta samara bermoqda. Kambagʻallikni qisqartirish va bandlik vazirligi maʼlumotiga koʻra, oʻtgan yili bu yoʻnalishda bajarilgan ishlar hisobiga qariyb 311 mingta yangi, doimiy ish oʻrni tashkil etildi. Yirik investitsiya loyihalarini ishga tushirish hisobiga 41,8 ming hamda hududiy investitsiya loyihalarini hisobiga 269,1 ming yangi ish oʻrni ochildi.

Bu borada poytaxtimizning Yashnobod tumanida ham keng qamrovli ishlar qilinmogda. Tuman hokimligi maʼlumotiga koʻra, oʻtgan yili sanoat, qurilish, xizmat koʻrsatish sohalari rivojiga oid 26 ta loyiha amalga oshirildi. Bu maqsadlarga 1,5 trillion soʻm yoʻnaltirildi va 1,5 mingdan koʻproq yangi ish oʻrni yaratildi. 2023-yilda 108,7 million dollar xorijiy investitsiya ham jalb etildi. Bu loyihalar yangidan yangi zamonaviy korxonalar tashkil etish va aholini ish bilan taʼminlashda muhim qadam boʻldi.

Qalqon mahallasida oʻtgan yili ochilgan shunday korxonalardan biri — “Isko” masʼuliyati cheklangan jamiyatida 20 turdagi qandolat mahsulotlari ishlab chiqarilyapti. Italiya va Turkiyadan keltirilgan zamonaviy texnologiya bilan jihozlangan korxona yiliga 4 ming tonna mahsulot ishlab chiqarish quvvatiga ega. Korxona mahsulotlari import oʻrni bosishi barobarida eksportga ham yoʻnaltirilmogda. Bu yerda hozir 100 nafar yosh ishlagmogda. Kelgusida yangi sexlar ishga tushirilishi hisobiga yana ikki yuzta ish oʻrni ochilishi rejalashtirilgan.

— Ushbu mahallaga koʻchib kelganimizga ikki yil boʻldi, — deydi korxona ishchilaridan

biri Feruza Sheraliyeva. — Turmush oʻrtogʻim harbiy, uch farzandimiz bor. Farzandlarim bogʻcha va maktabga qatnay boshlagach, ish izladim. Mahallamizda zamonaviy korxona ochilganini eshitib, toʻgʻri shu yerga keldim. Bu yerda qisqa muddatda tajriba oʻrgatib, ishga

HUNARI BOR AYOLLAR

Halol mehnat ortidan oilasiga qoʻshimcha daromad kiritish, farzandlarni oʻqitishga hissa qoʻshish, oilaviy hayoti toʻkis va farovon

etgan oʻquv kurslarida bugungacha 50 ayol hunar oʻrgandi. Yurtimizda ayollar tadbirkorligiga doir bunday imkoniyatlar Zulfiyaxon va Dilafruz singari minglab ayollarning hayoti va taqdirida tub bulirish yasamogda. Oila va xotin-qizlar qoʻmitasi maʼlumotiga koʻra, soʻnggi 5 yilda mamlakatimizda oʻz biznesini yoʻlga qoʻygan tadbirkor xotin-qizlar soni 205 mingdan oshdi. Birgina 2023-yilda 279 mingdan ziyod tadbirkorlik loyihasiga 13 trillion soʻmdan ortiq kredit, qariyb 57 ming xotin-qizga salkam 300 milliard soʻm subsidiya ajratildi. Shuningdek, 200 mingga yaqin ayol kasb-hunar va tadbirkorlikka oʻqitildi.

Xotin-qizlar tadbirkorlik markazlari tomonidan ishshiz va band boʻlmagan 103 mingga yaqin xotin-qiz mehnat bozorida talab yuqori turli kasblarga oʻqitildi. Shundan 45 ming 101 nafari oʻzini oʻzi band qiluvchi shaxs, 12 ming 636 nafari esa tadbirkorlik subyekti sifatida roʻyxatdan oʻtdi, 10 ming 779 nafariga joylashishga koʻmaklashildi. Natijada qariyb 67,5 ming xotin-qizning bandligi taʼminlandi.

Prezidentimizning 2022-yil 21-sentyabrda qarorida 2022-2024-yillarda qariyb 1600 mahallada xotin-qizlar bandligini taʼminlash va salomatligini mustahkamlash markazlari tashkil etilishi belgilangan. Bugungi kunda 1572 mahallada shunday markazlar faoliyati yoʻlga qoʻyildi. Shu yil 7-martdagi “Xotin-qizlarning tadbirkorligini yoʻlga qoʻyish va rivojlantirishni qoʻllab-quvvatlashga oid qoʻshimcha chora-tadbirlar

boʻlishida turmush oʻrtogʻiga koʻmakdosh boʻlishni istamaydigan ayolni topish mushkul. Ammo yaqin-yaqindagina roʻzgʻor yumushlari, farzandlar tarbiyasidan ortib, bunga hamma ayol ham imkon topa olmas edi. Bugun esa uyda oʻtirib ham pul topish imkoniyati yuzaga keldi. Albatta, buning uchun ayolning qoʻlida biror hunari boʻlishi kerak. Masalan, tikuvchilik, toʻquvchilik yoki pishiriq tayyorlash kabi hunarlar bunda juda asqatadi.

Poytaxtimizning Yunusobod tumanida yashovchi Zulfiya Hoshimovaga tadbirkorlikni boshlashiga “Ayollar daftari” ayni muddao boʻldi. Ushbu daftar asosida unga subsidiya asosida tikuv mashinasi olib berildi. Faoliyatini kengaytirib, uyida kichik sex ochib, oʻnga yaqin yangi ish oʻrni yaratdi. Bundan tashqari, bir necha ayolni kasanachilik asosida ishga yollab, buyurtma bilan taʼminlayapti.

Yunusobodlik Dilafruz Umaraliyeva ham Zulfiyaxon singari tadbirkor ayollarga havas qilib, biznesini boshlagan zamondoshlarimizdan biri. U “Ayollar daftari” orqali imtiyozli kredit olib, yildan yilga faoliyatini kengaytiriyapti. Ishlab chiqarish bilan shugʻullanishdan tashqari ayollarga kasb-hunar oʻrgatayapti. U tashkil

kengaytirish istagini bildirgan xotin-qizlarni qoʻllab-quvvatlash dasturi ishlab chiqiladi. “Ijtimoiy himoya yagona reyestri” axborot tizimiga, “Ayollar daftari”, “Yoshlar daftari” va “Temir daftar”ga kiritilgan xotin-qizlar tomonidan taklif etilayotgan loyihalariga kredit ajratishda ustuvorlik beriladi.

Ikkinchi bosqichda esa 2025-yildan narxni davlat belgilashi, klasterlarga tumanlarni birkitirish, fermer va kasanachilar oʻzi yetishtirgan pillani faqat klasterlarga sotishi amaliyotidan voz kechiladi. Yaʼni pilla fermer va klaster oʻrtasida erkin narxda tuziladigan shartnoma asosida yoki birja orqali sotiladi.

Shuningdek, ozuqa-yem bazasini koʻpaytirish uchun bu yil dalalar atrofida 150 million tup yangi navli hosildor tut koʻchatlari ekiladi. Shular hisobiga 2024-2025-yillarda 2 million aholining bandligini taʼminlash rejalashtirilyapti. Bularni toʻliq roʻyobga chiqarish uchun “xonadonda sanoat”, “bir usta — 10 ta shogird” kabi yangi tizimlar yoʻlga qoʻyiladi.

SHU YERDA ISHLAGAN MAʼQULMI YOKI XORIJDA?

Yaqinda ishdan qaytayotib, mikroavtobusda bir yigiting oʻrtogʻi bilan telefon orqali muloqotini beixtiyor eshitib ketdim. Gapidan yigit avval xorijda ishlab, yaqinda yurtimizga qaytgan. Oʻrtogʻi uni yana xorijga ishga chaqirdi. Yigit: “Oʻylab koʻrishim kerak, hozir oʻzimizda ham yaxshi daromadli ishlar chiqaypti. Tez-tez uydagilardan xabar olib turibman, ota-onam va oilamga uy ishlarida yordamim ham tegaypti. Oʻzimizdayam yaxshi pul topsa boʻlarkan”, deb javob berdi. Xullas, muloqotdan keyin yigit hozircha xorijga borishga ehtiyoji yoʻqligini, shu yerda topishi yaxshiligini aytib, doʻsti bilan xayrlashdi.

Xorijda ishlaydigan bir qarindoshim oʻtgan yili qishga yaqin uyiga qaytib kelgan edi. Odatda qishning izgiʼirini shamoli hali esib turgan fevral oyiga oʻtib-oʻtmay, katta sumkasini koʻtarib, olis yurtlarga ravona boʻladigan bu odam bahr oʻrtalab qolsa-da, haligacha xorij safaridan gap ochmaydi. Unda-bunda koʻrib qolsam, “Ketish qachon endi”, deb soʻrayman. “Novvoylik qilayman, tushum-tutishim durust, qaytanga oʻzimizda topish yaxshi boʻliyoapti, ketib nima qilaman”, deydi xotirjamlik bilan. “Bola-chaqangizning bagʻrida boʻlganingizga nima yetsin”, deymen uning ishlari yurishiganidan quvonib.

Albatta, bu bilan xorijda ishlab yurgan yurtdoshlarimizga eʼtiroz bildirish fikridan yiroqmiz. Bizni quvontiradigan jihati, bugun yurtimizda ham sanoat tobora rivojlanib, xorijdagidan kam boʻlmagan zamonaviy ish joylari koʻpayib borayotgani va bu imkoniyat xalqimizning daromadi oshishiga xizmat qilayotganidir. Qolaversa, odamlarda tadbirkorlik tuygʻusi kuchayib, faqat oʻzi boy boʻlishni emas, oʻzgalarga ham koʻmak berishni, yangi ish joylari yaratib, hech boʻlmasa, oʻz oila aʼzolari va yaqin qarindoshlarini, agar imkoni boʻlsa, qoʻshnisi va mahalladoshlarini ham ishl qilishni oʻylaydiganlar koʻpaymogda. Bu asrlar osha boqiy yashab kelgan va qon-qonimizga singib ketgan yaratuvcilik, mehnatni ulugʻlash va mehnatsevarlik fazilatlarini bugungi kunda hayotimizga esh boʻlib, barchamizni yurtimiz ravnaqiga hissa qoʻshishga, kelajak avlodlarga obod va ozod Vatan qoldirishga undayotganidan dalolatidir. Zero, xalqimizning pumaʼno maqollarida qayd etilganidek, “Birovning bergani — koʻrgulik, mehnatning bergani — toʻgʻulik”.

XONADONDA SANOAT

Ishsizlikni kamaytirishga qanday erishilmogda?

Hakim Yoʻldoshev olgan suratlar.

toʻgʻrisida”gi qaror asosida esa bu jabhadagi ishlar yanada kengaymogda. Xotin-qizlarning iqtisodiy faolligini oshirish, kasbga oʻqitish va bandligini taʼminlash, ularni tadbirkorlikka keng jalb etish uchun Tikanlash va taraqqiyot jamgʻarmasi hisobidan ikki yillik imtiyozli davr bilan besh yil muddatga, yillik 14 foiz stavkada jami 100 million dollar ekvivalenti miqdorida kredit resurslari ajratiladi.

Bundan tashqari, xotin-qizlar tadbirkorligini qoʻllab-quvvatlash tizimi yaratiladi. 2024-2025-yillarda tadbirkorlik, daromad topishga qaratilgan muayyan mehnat faoliyati bilan shugʻullanish va faoliyat turini

jumladan, mikroholiyalashni kengaytirish orqali 2 million aholini biznesga jalb qilish boʻyicha maqsadli koʻrsatkichlar shakllantirildi. Qishloq xoʻjaligi, jumladan, pillachilik aholi bandligini taʼminlashda katta imkoniyatlarga ega yoʻnalishlardan biri. Prezidentimiz raisligida joriy yil 12-fevral kuni qishloq xoʻjaligida ishga solinmagan yangi zaxiralarni safarbar etish chora-tadbirlari muhokamasi yuzasidan oʻtkazilgan videoselektor yigʻilishida agrar tarmoqning turli yoʻnalishlari qatorida pillachilik sohasidagi vazifalar ham belgilab berildi.

“Oʻzbekipaksanoati” uyushmasi maʼlumotlariga koʻra, ushbu vazifalardan kelib

chiqib, 2024-2025-yillarda umumiy qiymati 255 million dollarlik 142 loyiha amalga oshirilishi va qoʻshimcha 15,2 mingta ish oʻrni yaratilishi rejalashtirilgan. Sohaga bozor tamoyillarini kiritib, chuqur qayta ishlash korxonalarini sonini oshirish hisobiga pillaga talab va uning sotib olish narxini koʻtarishga erishiladi. Bunda yetarli urugʻ bilan taʼminlash maqsadida 2024-yilda 5 ta sanoat urugʻi ishlab chiqaruvchi va 2 ta nasli urugʻ zavodini ishga tushirish hisobiga ipak qurti urugʻiga ehtiyoj 100 foiz qoplanadi.

Togʻoldi tumanlarda koʻp mavsumli pilla yetishtirishni yoʻlga qoʻyish rejalashtirilmogda. Joriy yilda sinov tariqasida ushbu tumanlarda tajriba sifatida 60 gektar yerga plantatsiya shaklida, 6600 ta xonadon tomorqasida jami 20 gektar oʻrma tutzor tashkil etiladi. Kelgusi yil bu tajriba kengaytirilib, 20 tumanda 2 ming gektar maydonda shunday yangicha tipdagi tutzor tashkil etiladi. Bu orqali bir mavsumda qoʻshimcha 36 ming quti ipak qurti boqish, 2160 tonna pilla hosili olish va 90 ming ayolning bandligini taʼminlashga erishiladi.

Hududlarda oʻz xonadonida koʻp yillardan buyon ipak qurti boqayotgan tajribali pillakorlar va 416 ta qurtxona tanlab olindi. Kelgusida ushbu xonadon va qurtxonalarda yangicha tajriba asosida ipak qurti boqiladi. Natijada pilla hosildorligi 25 foiz oshiriladi va 330 tonna qoʻshimcha hosil yetishtiriladi.

Vyetnam va Xitoy tajribasi asosida pillani sanoat usulida yetishtirish yoʻlga qoʻyilib, pilla yetishtiruvchilarning moddiy manfaatdorligi oshiriladi. Buning uchun ikki bosqichda bozor tamoyillariga oʻtiladi. Birinchi bosqichda bu yil pilla narxi 25 foiz oshiriladi. Aholiga pilla yetishtirish uchun subsidiya beriladi va pilla yetishtiruvchilar daromad soligʻidan ozod qilinadi.

Mehrli siyosat

“HOVLIMIZGA
KATTAKONLAR KELDI”yoxud 35 yoshigacha e’tibordan chetda
bo‘lgan Salima haqida hikoya

Navro‘z shukuhi kezib yurgan shu kunlarda Toshkent viloyatida yashovchi Salima Ermatovaga qo‘ng‘iroq qilib, ezgulik ayyomi bilan tabrikladim. Salimani deyarli 3 yildan buyon taniyman. U bilan turli mavzularda suhbatlashib turaman. Negadir uning ovozi bu gal biroz ma’yus tuyuldi. Sababini so‘ragandim, bunday dedi:

— Mahallamiz ayollari bayram munosabati bilan sumalak pishirdi. Doshqozon atrofida doira chalib, sho‘x qo‘shiqlar aytib, raqsga tushayotgan ayollarga, katta ko‘chada varrak uchirish bilan ovora bo‘layotgan bolajonlar va ularga yordam berayotgan onalariga havas bilan qarab, bir muddat o‘zinni ularning o‘rnida ko‘rganday bo‘ldim. Shu vaqt ko‘zlarim ro‘paramda menga mehr bilan termilib turgan onamga tushdi-yu, o‘ylarim bir zunda tumanday tarqab ketdi. Keksayib qolgan volidamning mayin qarashida katta ma‘noni so‘zsiz tushundim. Xudoga shukr, tirikman, hamma qatori yashayapman, yonimda onam, yaqinlarim va qo‘lmda gulday hunarim bor. Shuning o‘zi yashashning mazmunini va eng oliy ne‘mat emasmi, degan xayollar og‘ushida turgan chog‘imda siz qo‘ng‘iroq qildingiz!

Salimaning so‘zlarini tinglar ekanman, ko‘nglini ko‘tarish uchun o‘zimcha allanilmalar deganday bo‘ldim-u, tezgina xayrlashdim. O‘rtiqcha gapga hojat qolmagandi. Chunki men bilgan Salima, garchand nogiron bo‘lsa-da, hayotga ishonch ko‘zi bilan qaraydigan, niyatlari yorug‘ va mehnatkash ayol.

Angren shahrida uni ko‘pchilik taniydi. Negaki echki junidan to‘qigan chiroyli ro‘mollari, bejirim sharflari, qo‘lqop va paypoqlari xaridorgir, shogirdlari ham ko‘p. Respublika, viloyat va tuman miqyosida o‘tkaziladigan turli yarmarkalarda mahsulotlari hunar muntazam ravishda qatnashib keladi. Bilani ortidan bir chana sovrinlar, sovg‘alar, diplom va tashakkurnomalar olgan.

Angrena borganimda Salima bilan uchrashib, uzoq suhbatlashgandim. Uning o‘z qo‘llari bilan to‘qigan buyumlarini ko‘rib, ko‘zlarim quvnagan. Onasi Bibiniso ayaning

kenja qizi haqidagi mahzun hikoyasini ko‘nglim ezilib, g‘ammok bo‘lib ehsitamsa, yurtimizda imkoniyati cheklangan xotin-qizlarga ko‘rsatilayotgan g‘amxo‘rlik tufayli uning hayotiga yorug‘lik olib kirgan istiqbolli kunlar quvonchi haqidagi yangiliklarni ko‘nglim yorishib tinglaganman.

Salimaning matonati, mehnatsevarligi va samimiyligi haqida kimlagadir ibrat bo‘ladigan maqola yozishni ko‘nglimga tugib qo‘ygandim. Ammo o‘tgan uch yil davomida u haqida hech narsa yoza olmadim. Har safar kompyuter qarshisiga o‘tirib, nimadir qoralamoqchi bo‘lardim-u, ko‘z o‘ngimdan Bibiniso xolaning mung‘aygan, mungli chehrasi, kenja qizining dardida nohaqlikni hazm qila olmay, bag‘ri kuyib o‘tgan marhum Marajab otaning armonlari ko‘z o‘ngimda gavdalanib, so‘zlarimni poyoniga yetkaza olmasdim...

Ochig‘i, bugungi o‘zgarishlar, yangilanishlar bo‘lmaganida Salima Ermatovanning zimiston hayot yo‘llarida nur taralmasdi. Chunki 35 yoshigacha bu ayolga yaqinlaridan bo‘lak hech kim ko‘mak bermagan, holini so‘rmagan. Hatto nogironlik aravachasi ham bo‘lmagan.

— Bolaligimda shamollab qolganman, do‘xtirlar qo‘limga tominga tusha olmay, oyog‘imdan osma ukol qilgan. Avvaliga oyog‘imdagi kuchli og‘riqdan baqinib yig‘laganman, ukolning so‘rilishi og‘riq beryapti, deb o‘ylagan ota-onam og‘riq qoldiruvchi doridamnonlar bergan. Ammo og‘riq kuchayib boravergan, do‘xtirlar “Izi shunday og‘riq beryapti, o‘tib ketadi”, degan. O‘sha ukol natijasida oyog‘imdagi tomirim qurib, bir umrga falaj bo‘lib qolganman, — deydi birinchi guruh nogironi Salima Ermatova. — Bolalik yillarim

turli shifoxonalarda o‘tdi. Ota-onamning bormagan do‘xtiri-yu ko‘rsatmagan tabibi qolmadi. Do‘xtirlar ancha tekshiruvlardan keyin oyog‘imdagi tomir kuygani sabab quriganini, endi yura olmasligimni aytgan...

Dugonalarim qatori maktabga bora olmadim. O‘qish va yozishni akalarim, opalarimdan o‘rgandim. Bolaligim ham, yoshligim ham to‘rt devor orasida emaklab yurish bilan o‘tdi. Onam meni zerikmasin, ichikmasin deb to‘quvchilikni, tikuvchilikni o‘rgatdi. Yotib olib to‘qirdim. Yaqin yillarda qarindoshlarimizdan boshqa birov eshigimizni qoqib, hol so‘rab kelganini eslolmayman. Eng alam qiladigani, o‘sha vaqtadagi do‘xtirlar meni “aqli zaif” deb nogironlikka chiqargan ekan. Buni ham yaqin yillarda bilib qoldim.

Ayniqsa, otasi Marajab aka kamgap bo‘lib qoldi, bor alomini ichiga yutdi. Kecha-yu kunduz tinim bilmay mehnat qildi. Katta ro‘zg‘orni tebratish,

Bugun berilgan imkoniyatlardan foydalanib tadbirkorlik qilyapman. Angren shahri nogironlar jamiyati raisi ko‘magi bilan yarmarkalarda qatnashyapman. Hatto viloyatlarga ziyoratga ham borib keldim. Qani endi, yoshligimda shu sharoitlar va imkoniyatlar bo‘lganida edi, balki oyog‘im ham tuzalib, yurib ketgan bo‘larmidim. Yana bilmadim. Mayli, shunday dorilamon kunlarga yetkazganiga, ko‘rsatganiga shukr.

tunda esa kenjatoyining rangpar yuzlariga boqib, ichdan o‘kinishga yuragi bardosh bermay, olamdan o‘tdi. Shundan so‘ng ro‘zg‘or tashvishi onasi va akalari zimmasiga tushdi. Opalari ham mushdid boshlari bilan mehnatga sho‘ng‘ib ketdi.

Oiladagi yetishmovchilik uzoq yillar davom etdi. Biroq mehnatda ulg‘aygan farzandlar bir-birini qo‘llab, hayotda o‘z yo‘llarini topdi. Faqat Salimagina nogironligicha qoldi.

Salima bundan olti yil ilgari sanatoriya davolanmoqchi bo‘ldi. Yaqinlari uni sihatgohga olib borganida, u yerdagi do‘xtirlar “Biz sizni bu yerda olib qola olmaymiz, aqli zaif tashxisi bilan hech bir sihatgoh sizni qabul qilmaydi, kechirasiz”, deyishdi. O‘sha vaqtda Salima karaxt bo‘lib qoldi, quloqlariga ishomdidi. Xo‘rlanib, ko‘zlaridan yoshlari oqib, onaizoriga va opalariga najot istab termildi.

— Do‘xtir, nima deypsiz, qizimning faqatgina oyoqlari ishlamaydi, nega aqli zaif deypsiz, — deb zorlandi ona shifokorga.

— Xolajon, agar tashxisi xato yozilgan bo‘lsa, o‘zgartirib keling, bajonidil davolaymiz, lekin hozir olib qola olmaymiz, — deyishdi.

Bir dardi o‘n bo‘lgan ona va qizning o‘sha vaqtadagi ahvolini tasvirlashning o‘zi og‘ir. Shu yerda Salima va yaqinlarining nechog‘liq iztirobga botganini va jondan o‘tar alamli hikoyasini batafsil yozib o‘tirishni, o‘tmishning ozorli yolg‘onlariga qaytishni istamadim...

Balki yaqinlarining soddaligi, ishonuvchanligi pand bergandir. Lekin oyog‘ini davolatilish uchun shifoxonalarda yotganida uni davolayotgan shifokorlar nahotki shu tashxisni ko‘rmagan bo‘lsa?!

Salima davlatimiz tomonidan berilgan aravachasini surib, bir qancha idoralarga bosh suqib, o‘ziga qo‘yilgan nortog‘ri tashxisini oldirib tashladi. Ammo buning uchun qancha qog‘ozlar yig‘ishiga, qayta tekshiruvlardan o‘tishiga, asablari to‘kilishiga to‘g‘ri keldi.

— So‘nggi yillarda yurtimizdagi ko‘p yaxshi yangiliklar qizimning hayotiga nur olib kirdi. 2017-yil boshlarida hovlimizga kattakonlar kelib, ahvolimiz, yashash sharoitlarimiz bilan qiziqdi, qizimga qanday yordam kerakligini so‘radi. Ochig‘i, ularning mehribonligi va ko‘nglimizni ko‘taruvchi gaplaridan boshimiz osmonga yetdi, — deydi 88 yoshli Bibiniso xola. — Shuncha yil hokim nari tursin, uning yordamchisi ham qadam bosmagan hovlimizga. Ana, haqiqat bor ekan-ku, deymen o‘zimga o‘zim. Ularning so‘zlaridan bildimki, nogiron, yordamga muhtoj xotin-qizlarning turmush tarzini yaxshilash uchun barcha imkoniyatlar yaratib berilayotgan ekan. Shundan keyin chindan ham hayotimizda quvonchi o‘zgarishlar bo‘ldi. Eng avval yangi nogironlik aravachasi berishdi, qizimning fikrlari va qiziqishini eshitib, qo‘llab-quvvatlashdi. Yangi dastgohlar sotib olindi. Sharoitlari badastir bo‘lganidan so‘ng qizimning o‘ziga ishonchi ortib, ishga sho‘ng‘ib ketdi. To‘qishni o‘rganaman degan qizlami ham shogird qilib atrofiga jamladi. Xudoga shukr, qizim bugun xohlagan yeriga o‘zi bora oladi, jundan to‘qigan ro‘mollarni o‘zi sotadi, qo‘lida puli bor, asosiysi, hech kimga muhtoj emas.

Ha, bugun Salima o‘z mehnati va matonati tufayli yetti muchasi sog‘ ba’zi insonlarga o‘mak bo‘lyapti. Ertayo kech mehnatdan boshini ko‘tarmaydi, yura olmasa-da, hech kimga og‘irligi tushishini xohlamaydi. Beg‘ubor orzu-niyatlari sari dadil ildamlab bormoqda.

Yana bir gap. 2022-yil 16-fevral kuni chorvachilik sohasidagi ustuvor vazifalar muhokamasi yuzasidan o‘tkazilgan videoselektor yig‘ilishida davlatimiz rahbari chorvachilikni yanada rivojlantirish, qo‘y va echki junidan gilam, mato hamda boshqa mahsulotlar to‘qib sotish borasida Angrenni ham namuna sifatida tilga olgandi.

Aslida esa to‘quvchilik borasida tarixi olis o‘tmishga borib taqaluvchi Angren shahrining istiqbolli porloq, kelajagi yanada yorqin bo‘lishida Salima kabi zahmatkash insonlarning mehnati nam bisyor.

Gulichehra DURDIYEVA,
“Yangi O‘zbekiston” muxbiri

Oramizdagi odamlar

INSON BIR UMR YASHAB,
BIR UMR O‘RGANADI

Momoni, adashmasam, chorak asr ilgari tuman madaniyat bo‘limining sobiq rahbari, rahmatli Ortiqali Ahmedov tashabbusi bilan G‘ishtmonda bunyod etilgan yozgi madaniyat markazida o‘tkazilgan tadbirida uchratgandim. Mahalla faoli — dasturxonchi sifatida “xush kelibsiz, xush ko‘rdik”ni joyiga qo‘yishi, so‘zamolligi, hushyor va zukkoligi bilan e’tiborimni tortgandi. Kinolardagi Anziratbuvi, Farmonbibilarning andazasi mana shunday onalardan olingan-da, degan fikr ko‘nglimdan o‘tgandi o‘shanda. Tushqib bermas yillarni qo‘tishini qarab, bugun shu momomiz to‘dang beshinchii bahorini qarshi eshitib qoldim. Ramazon oyi, Navro‘z bilan tabriklash bahona momoni yo‘qlab, duolarini olishni, shu asnoda umr yo‘llariga bir nazar tashlashni niyat qildim.

Qishloq markaziga olib boradigan Bunyodkor ko‘chasidagi Mavlonovlar hovlisiga kirib, bu yerda bahorga hammadan avval peshvoz chiqan odamlar istiqomat qilishiga amin bo‘ldim. Keng hovli fayzli, saranjom-sarishta, toklar, daraxtlarga bahoriy ishlov berilgan. Qarisi bor uyning fayzi bo‘lakcha-da. Momoning qizlari Donoxon peshvoz chiqib, bizni ichkariga taklif etdi.

Mana, o‘sha momo, tasavvurimizdagidek keksalikka so‘z berib, o‘rindiqa yonboshlab emas, o‘tirib olib, ko‘zoynaksiz iroqi do‘ppi tikyapti. Tasanno! Bizni ko‘rib, ishini bir chetga surib, o‘sha-o‘sha samimiylig, zukkolik bilan quchoq ochib ko‘rishib, o‘tirishga joy ko‘rsatadi. Davra jam bo‘lgach, duoga qo‘l ochadi: “Qishdan omonlikda chiqib, bahorga, fayz-u barakat oyi bo‘lgan ro‘zai Ramazonga yetganimizga shukr. Allohim, shu qutlug‘ kunlar hurmati, yurt-u ellarimizga tinchlik, omonlik bergin, hamisha osmonimiz musaffo bo‘lsin. Har bir xonadonga, ziroatlarimizga fayzu

barakat yog‘ilsin. Keksalarimizning iymonini salomat qilib, yoshlarimizning jismu joniga g‘ayrat-shijoat ota etgin...”

— Do‘ppi tikyapsizmi? — so‘raymiz momoning ko‘z nuri singgan ishlarni ko‘lga olib. Biram bejirim, xuddi bahor chechaklari ko‘chirib qo‘yilgandek.

— Bu yaxshi ko‘rgan mashg‘ulotim, — deya shubhatni boshladi Hoshiyabu momo. — Shularga termilib igna sanchganimda, charchoqlarim unutiladi. Go‘yo yoshligimga qaytaman, kuyov to‘n tikadigan onamning yonida o‘tirib, igna tutgan kunlarim ko‘z oldimga keladi, o‘shanda men o‘n uch, o‘n to‘rt yoshlarda edim.

Momo tiyran ko‘zlarini bir nuqtaga qadab, xayolani o‘tmishga qaytadi.

...Qirchillama yoshida urushga ketgan otasidan “Biz jangga kirishga tayyorlanyapmiz” degan mazmunda xat kelganicha, qaytib xabar kelmadi. Nima qilsin, onasi Nuribu to‘rt farzandini oyoqqa qo‘yish uchun o‘zi va yana

ularning otasi uchun ham ishlashi kerak bo‘ldi. Shu asnoda kuni bilan dalada ishlasa, tuni bilan to‘n tikib, bir kechada bittasini bitkazib, tirikchilik qilardi. Baxtiga qizi Hoshiyabu

hammasidan ham chaqqon, chapdastgina chiqdi, tezda onasining yoniga kirdi.

Hoshiyabuning kelinlik davri ham urushdan keyingi mashaqqatli yillarda to‘g‘ri keldi. Garchi ancha qo‘ri-quotli oilaga, Xoltoji polvon sifatida nom chiqargan yigitga uzatilgan bo‘lsa-da (u kishi bir umr brigadirlik qilib o‘tdi), qarashlarni bir-biriga moslashtirib, oilani oila qilib ketish oson kechmadi. Ammo kattalarning o‘g‘iti, oila atalmish qo‘rg‘onning mas’uliyati, qolaversa, birin-ketin dunyoga kelgan farzandlarning mehri uni tushgan joyiga muhrlab qo‘ya oldi.

Bolaligidan mehnatda chiniqqan kelin Qiziltepa qo‘rig‘ini o‘zlashtirishda hech kimdan kam mehnat qilmadi. Axir brigadirning ayoli boshqalarga ibrat bo‘lishi kerak edi-da. O‘shanda qishloq ayollari qo‘lida bola, boshida belanchak bilan bir necha kilometr yo‘lni piyoda bosib, dalaga borardi. Xonadonda mol-qo‘y parvarishi, tomorqa ishlari, ro‘zg‘or yumushlari — hammasiga ulgurishi kerak edi. Shunda ham ular aslo nolimgan.

Hoshiyabu qarshilatib doira chalib, lapar-u yor-yorlar aytgan, davralarni qizdirgan, onasi, buvisi kabi el koriga yarab, oxirgi paytlarda dasturxonchilik ham qilgan davrlarni xotirlaydi. Mahalladoshlarining issig‘ida ham, sovg‘ida ham hoziru nuri turadigan Hoshiyabu mahalla ahlining mehri qozona olganini ko‘pchilik bugungacha eslaydi. Kerak bo‘lsa, hozirgacha u kishining huzuriga maslahat so‘rab keladi yoki biror mushkulotning “tuguni”ni yechish uchun o‘zi bilan olib ketadi.

— Inson bir umr yashab, bir umr o‘rganarkan, — deydi Hoshiyabu momo hayot dorilfununidan olgan saboqlari bilan o‘rtog‘lasharkan. — Endi mulohaza qilib ko‘rsam, ilgariqi odamlarda andisha, oriyat juda kuchli bo‘lgan ekan-da. Yosh kelinning xatolarini qaynonam, turmush o‘rtog‘im kechirmaganida, oilam oila bo‘lmadi. Bugun Alloh qilgan taqdir, davlatimiz qonuni

bilan barpo bo‘layotgan oilalar osongina qo‘ydi-chiqdi bo‘lib ketayotganini eshitib, dilim og‘riydi. Parokandalik ortidan kelinlar uysiz-joysiz qolib, yaqinlari, farzandlari qiynalayapti. Davlat ularning muammosini hal etish bilan ovora. Tinch-totuv, farovon yashash uchun hamma narsa muhayyo. Yurtboshimiz aslo kam bo‘lmasin. Xalq yaxshi yashashi uchun nimakii zarur bo‘lsa, qilyapti. Oilalarni, yoshlarni qanchalar qo‘llab-quvvatlab, ayollarni e‘zozlayapti. Shart-sharoitlarni ko‘ring. Qishloqlarda ham ko‘rkam uylar, ravon yo‘llar, bozorlarimiz to‘kin-sochin. Avvalo, yurtimizning tinchligiga behisob shukronalar aytasak, arziydi. Qulog‘imga tushib qolyapti, u yer-bu yerda urushlar bo‘layotgan ekan. Yaratgan bizlarga osoyishta hayot, farovon turmush ota etganining shukrini aytib ado qilib bo‘larmidi. Axir bir tishlam nonga zor bo‘lgan kunlarni ko‘rdik.

Momo ne-ne mashaqqatlarga guvoh bo‘lgan ko‘zlarini bir nuqtaga qadab, bir oz tin olgach, mijjalarga ingan ko‘z yoshlarini ko‘ylagining yengi bilan ohista artib, so‘zida davom etadi.

— Aylanay, bolalarim, o‘g‘il-qizlarim, umr degani juda tez o‘tib ketarkan. Bolaligim, yoshligimni xuddi kechagina kuzatgandayman. Hali yoshman, hammasiga ulguraman, demang. Avvalo, tarbiya, keyin bilim va yana hunar olib qolishda fursatni boy berib qo‘ymang.

Xadichaxon KARIMOVA

Farg‘ona viloyati
Qo‘shqatqan tumani

Abdulla Qodiriy tavalludining 130-yilligi

2023-yil 1-dekabrda o'tkazilgan sud majlisi Abdulla Qodiriy oradan 100-yil o'tib oqlanganini ma'lum qilganida millatparvar bobomiz xuddi kuni kecha otilgandek qalbimiz iztirobga tushdi, yaramiz yangilandi. O'sha kuni "O'tkan kunlar" va "Mehrobdan chayon"ni yana qayta varaqlab, qahramonlarning har bir so'zi zamiridagi haqiqatlarni chuqurroq anglashga harakat qildik. Har sahifani o'qishga chog'langanimizda esa qulog'imiz ostida adibning mana bu so'zlari yangradi: "MEN TO'G'RILIK ORQASIDA BOSH KETSA, "IH" DEYDIGAN YIGIT EMASMAN!".

“MEN TO‘G‘RILIK ORQASIDA BOSH KETSA, “ih” deydigan yigit emasman!”

(Esse)

— Men 2023-yilda Abdulla Qodiriy oqlashlarini iltimos qilib, O'zbekiston Respublikasi Oliy sudiga ariza yozgan edim, — deydi u. — Chunki bobom 1926-yilda sudlangan chog'ida sud jarayoni noqonuniy tashkil qilingan. Oqlovchi ham, tarjimon ham bo'lmagan. Hammasi mash'um "uchlik" tomonidan oldindan uyushirilgan. Bobomni shaxs sifatida oqlashlarini iltimos qilib yozgan arizam inobatga olinganidan juda xursand bo'ldim. Mana bugun butun xalq sevib o'qiydigan, e'tirof etadigan o'zbek yozuvchisining yuzi yorug' nabirasi ekanimdan faxrlanaman. Bobomning 130 yilligi arafasida "Qodiriy" nomli hujjatli film ishlangani uchun, avvalo, Prezidentimizga, so'ngra ayni jarayonda qatnashgan barcha ijodkorlarga o'z minnatdorligimni bildiraman.

— Darhaqiqat, atqoli adibimiz Abdulla Qodiriy 1926-yil "Mushtum" jurnalida e'lon qilingan "Yig'indi gaplar" nomli maqolasi uchun hukumat rahbarlarini obro'sizlantirishda ayblanib tergovga tortilgan, — deydi Qatag'on qurbonlari xotirasi davlat muzeyi direktori Baxtiyor Hasanov hujjatli filmidagi ilk lavhada. — O'zbekiston SSR Oliy sudi jinoyat ishlari hay'atining 1926-yil 16-iyundagi hukmi bilan Abdulla Qodiriy O'zbekiston SSR Jinoyat kodeksining 73-moddasida (kontrevolyutsion xarakterga ega adabiyotlarni tarqatish va tarqatish maqsadida tayyorlash, saqlash) nazarda tutilgan jinoyatni sodir etganlikda aybli deb topilib, 2 yil muddatga ozodlikdan mahrum qilish jazosi tayinlangan. To'g'ri, O'zbekiston SSR Markaziy ijroq'o mi Rayosatining 1926-yil 17-iyundagi qaroriga asosan adib jazodan ozod etilgan. Adibning avlodlari bundan qariyb yuz yil avvalgi nohaq sud uchun bugun shikoyat yozdi. Boisi, Qodiriy "Men ma'naviy o'ldirildim, endi men uchun jismoniy o'lim hech narsa emas" degan jumlanı o'sha sud jarayonidan keyin aytgan edi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi tomonidan mazkur hodisaning qayta ko'rilib, 1926-yilda chiqarilgan hukmning bekor qilinishi ham aslida tarixiy haqiqat yo'lidagi muhim qadam hisoblanadi.

— Jadid bobolarimiz faoliyati bilan bog'liq tariximizni qancha ko'p o'qigan bo'lsak-da, bu jarayonni tasvirga olish ijodkordan juda katta ruhiy quvvat va bilim talab qiladi, — deydi "Qodiriy" hujjatli filmi rejissyori Ravshan Asqarov. — Ayniqsa, yozuvchining o'limiga tik qarashi, taqdirini oldindan his qilishi, har qancha azoblanga qaramay, o'z so'zida turishi kabi holatlarni tasvirga muhrlash oson kechmadi. Bu holatlarni topish uchun jadid bobolarimiz ruhi

kezarayotgan Bo'zsu kanalı yoqasida juda ko'p bora sayr qilib, mushohada yuritishga to'g'ri keldi.

O'z bobosini ham ayamagan haqgo'y adib

Hujjatli film taqdimotidan so'ng Qatag'on qurbonlari xotirasi davlat muzeyi xodimlariga bir nechta savol bilan murojaat qildik.

— Sevimli adibimizning "Yig'indi gaplar" maqolasida O'zbekistonning o'sha paytdagi rahbari, O'zbekiston SSR Markaziy ijroiya qo'mitasi raisi Yo'ldosh Oxunboboyevning gazetada chop etilgan bir hisoboti ham tanqid ostiga olingan. Hisobotda har 200 kilometr kvadrat maydonga, 4909 nafar aholi yoxud 979 bolaga bitta maktab to'g'ri kelishi ta'kidlangan.

qanday xatoga yo'l qo'yg'anliklarini ayovsiz ochib tashlaydi.

— Hokimimiz juda zolim emish, bu to'g'ri so'zmi?

— To'g'ri so'z, — dedi bek. — Azizbek zulmidan aholi juda to'yg'an.

Otabekning bu javobidan yolg'iz Akram hojigina emas, balki majlisining boshqa a'zolari ham ajablandilar...

shaxslar"ni biron oydinlashtirib o'tsak. Chunki shu kungacha ham Abdulla Qodiriy kabilar qatag'on qilinishiga sabab bo'lgan shaxslar ro'yxati to'la oshkor qilinmagan.

— Men arxivda Soatli Maqsudovning ishi bilan tanishganman, — deydi Bahrom Irzayev. — U qamalgan chog'ida Qodiriy bilan bir xonada yotgan. Maqsudovning ta'kidlashicha, Abdulla Qodiriy shu darajada og'ir qiynoqlarga solinganki, yozuvchi o'ziga kelgunicha uni haftalab davolashgan. Lekin Abdulla Qodiriy birona qog'ozga imzo chekmaydi. Soatli Maqsudov bu jasoratli inson, millat farzandi haqida umrining oxirigacha so'zlab yurgan.

Yana shuni ham aytish muhimki, 976 525-sonli jinoyatnoma, ya'ni Abdulla Qodiriyning "qatnomasi" sahifalari yarmidan ko'pi yirtib tashlangan. Balki bu noma'lum sahifalarni tergovchilar yozuvchining adolati savollari, talablari muhrlanib qolgani bois yirtib tashlagandir... Qatag'on qurbonlari xotirasi davlat muzeyi xodimlari kelgusida ayni qatnomaning yo'qolgan sahifalari borasida ilmiy tadqiqot olib borishni ko'zlamog'da.

Shu o'rinda Abdulla Qodiriyning mas'ul tergovchisi Trig'ulov haqida ham to'xtalib o'tsak. U dastlab NKVDning Buxoro viloyatidagi quyi bo'limlarida ishlagan. Keyinchalik buyruqni so'zsiz bajaradigan kadr sifatida uni mas'ul tergovchi lavozimiga olib chiqishgan. Qatag'on davrida juda ko'p tergovchilar ish bitganidan so'ng yo'q qilib yuborilgan. Biroq nima uchundir Trig'ulov tirik qoladi. O'tgan asrning oltmishinchi yillarida uni oqlov jarayoniga chaqirishadi. U paytda tergovchi Chkalov nomidagi aviatsiya zavodida bo'lim boshlig'i bo'lib ishlayotgan edi.

— Trig'ulov oqlov jarayonida qog'ozlarga imzo chekayotib, allaqachon asab kasalligiga chalinganini namoyon qiladi, — deydi Bahrom Irzayev. — Qo'llari qaltirab, "Biz buyruqni bajarganmiz!" deya tinimsiz takrorlayvergan. 1980-yillardagi oqlov jarayonidan bir radiojurnalist eshittirish tayyorlaydi. O'sha eshittirish tasmasi haligacha saqlanib qolgan. Tergovchi subhatda hech kim bilan gaplashmasligi, faqat iti bilan gaplashishi, kechalari uni qatag'on qilingan odamlarning ruhları quvib chiqishini alam bilan so'zlaydi. Yashashga ishtiyoqi borligidan emas, o'la olmaganidan bu dunyoda yurganini aytib yig'laydi.

— Kimki qasddan bitta mo'min bandani o'ldirsa, uning jazosi jahannam bo'ladi va o'sha joyda abadiy qoladi! — derdi bir chetda tasbeh o'g'irib o'tirgan Yusufbek hoji.

Abdulla Qodiriyning 130-yillik tavalludi munosabati bilan suratga olingan "Qodiriy" nomli hujjatli film taqdimoti o'tkaziladigan poytaxtimizdagi Shahidlar xiyoboniga kirib borar ekanmiz, o'sha dekabr oyidagi hayajonlarimiz, og'riqlarimiz yana qaytalandi. Millat ertasi, nurli kelajagi uchun jon kuydirib, shu yo'lda shirin jonini fido qilgan ma'rifatparvar bobolarimiz ruhi anhor bo'yilarida kezib yurgandek. E'tibor bergan bo'lsangiz, Bo'zsu kanalı bo'yida joylashgan bu ziyoratgohga har yili bahor o'zgacha tashrif buyuradi. Nazarimizda, bu mo'jaz maskanga Yaratgan qandaydir joziba, sokinlik, nur bag'ishlagandek... Garchi to'liq urib oqqan anhor suvlari ruhingizni allalab, yurak qoni yanglig' cho'g'langan qizg'aldoqlar, novdalarda marjon yanglig' terilgan mana bu yashil bag'lar shodasi ko'zlaringizni quvnatsada, uzun bir alamli yig'i yurak-yuragingizdan toshib kelaveradi...

— Haqsiz jazo! — Otabek kulimsirab qo'ydi...

Qutidor bo'lsa chin o'lik tusiga kirgan edi.

Qatag'on qurbonlari xotirasi muzeyi xodimlari uchun yaqinda topshirilgan yangi va shinam binoga kirar ekanmiz, Prezidentimizning "Bitta narsani bilishimiz kerak. Adabiyotsiz iqtisodiyot ham, ma'naviyat ham bo'lmaydi. O'zini hurmat qilgan inson Abdulla Qodiriyning "O'tkan kunlar"ni bir emas, bir nechta marta o'qigan bo'ladi. Nimaga desangiz, uni o'qigan odam hech qachon oilaga xiyonat qilmaydi, kerak bo'lsa, Vatanga xiyonat qilmaydi. Jadid bobolarimiz Fitrat, Cho'lpon, Abdulla Qodiriy, Behbudiy, Munavvarqori... Ular imorat qurmagan, boylik izlamagan... Vaqtlar o'tadi. Xudo xohlasa, 10-12 yildan keyin biz niyat qilgan, butun dunyo bilan kurasha oladigan yoshlar paydo bo'ladi. Men bunga ishonaman", degan so'zlari beixtiyor xayolimizdan o'tadi.

Hujjatli film boshlanishidan oldin Abdulla Qodiriyning nabirasi Xondamir Qodiriy suhbatga tortdik.

Yozuvchi nafaqat rahbarlarni, balki o'z bobosini ham ayamaydi. "O'tkan kunlar" romanida eng katta salbiy qahramon sifatida tasvirlangan Toshkent shahar hokimi Azizbek obrazi misolida onasining otasi, ya'ni bobosini tanqid qilib o'tadi. Yozuvchi Vatan, millat manfaati haqida gap ketganida hatto o'z qarindoshlarini ham kechirmaydi.

“sovetlarga qarshi, quloq, sovet armiyasi zai!” degan, “boylarni yozgan” kabi ayblovlar mavjud. Biroq bu ayblovlardan G'afur G'ulomning xabari bo'lganmikan? Chunki G'afur G'ulom katta iste'dod egasi edi, u hasad tufayli bunday ishga qo'l ummasligi aniq. Demak, shoirni majburlab, uning nomidan soxta ayblovlar tayyorlashgan. Mo'min Usmonov, Qurbon Beringin, Sa'dulla Tursunxo'jayev ham qynoq va o'lim tahdidi ostida imzo chekkan. Shu bois, bugun biz ularni A.Qodiriyning qotili, sotqin, deya qoralay olamizmi? Masala shu haqida, hukm yuqoridan edi. Bir millatdoshimizdan imzo olinishi ham ayyorona rejaning kelajakka qaratilgan qismi edi. Toki ertaga hech qachon bizga da'vo qila olmasin, shunday bo'lgani taqdirda, ana o'zingnikilar sotgan, biz qayerdan bilamiz, deysihlari uchun.

“Ro'yi zaminni zir titratib, arslondek na'ra tortib, adabiyot dargohiga kirib kelgan shoir egiladi, mag'rur boshi xam qilinadi: qo'l qonga botiriladi, bir umr ich-etini kemirib yashashga mahkum etiladi. Axir G'afur G'ulom bekorga ichkilikka ruju qo'y-magan-ku, u dardini hech kimga aytolmasdi — aytssa... dardi battar gazaklab ketardi. Uning dardi bedavo edi”.

Yozuvchi hukumatdan norozi kayfiyatda ancha paytgacha ishlamay, faqat bog'dagi yumushlar bilan mashg'ul bo'ladi. Uning yalinib kelishini kutishadi. Abdulla Qodiriy o'z e'tiqodini mahkam ushlagani sayin o'ziga

Yozuvchi hukumatdan norozi kayfiyatda ancha paytgacha ishlamay, faqat bog'dagi yumushlar bilan mashg'ul bo'ladi. Uning yalinib kelishini kutishadi. Abdulla Qodiriy o'z e'tiqodini mahkam ushlagani sayin o'ziga

“Endi jismoniy o'lim menga qo'rqinch emasdir”

Yozuvchi hukumatdan norozi kayfiyatda ancha paytgacha ishlamay, faqat bog'dagi yumushlar bilan mashg'ul bo'ladi. Uning yalinib kelishini kutishadi. Abdulla Qodiriy o'z e'tiqodini mahkam ushlagani sayin o'ziga

Yozuvchi hukumatdan norozi kayfiyatda ancha paytgacha ishlamay, faqat bog'dagi yumushlar bilan mashg'ul bo'ladi. Uning yalinib kelishini kutishadi. Abdulla Qodiriy o'z e'tiqodini mahkam ushlagani sayin o'ziga

Yozuvchi hukumatdan norozi kayfiyatda ancha paytgacha ishlamay, faqat bog'dagi yumushlar bilan mashg'ul bo'ladi. Uning yalinib kelishini kutishadi. Abdulla Qodiriy o'z e'tiqodini mahkam ushlagani sayin o'ziga

Yozuvchi hukumatdan norozi kayfiyatda ancha paytgacha ishlamay, faqat bog'dagi yumushlar bilan mashg'ul bo'ladi. Uning yalinib kelishini kutishadi. Abdulla Qodiriy o'z e'tiqodini mahkam ushlagani sayin o'ziga

Yozuvchi hukumatdan norozi kayfiyatda ancha paytgacha ishlamay, faqat bog'dagi yumushlar bilan mashg'ul bo'ladi. Uning yalinib kelishini kutishadi. Abdulla Qodiriy o'z e'tiqodini mahkam ushlagani sayin o'ziga

Yozuvchi hukumatdan norozi kayfiyatda ancha paytgacha ishlamay, faqat bog'dagi yumushlar bilan mashg'ul bo'ladi. Uning yalinib kelishini kutishadi. Abdulla Qodiriy o'z e'tiqodini mahkam ushlagani sayin o'ziga

Yozuvchi hukumatdan norozi kayfiyatda ancha paytgacha ishlamay, faqat bog'dagi yumushlar bilan mashg'ul bo'ladi. Uning yalinib kelishini kutishadi. Abdulla Qodiriy o'z e'tiqodini mahkam ushlagani sayin o'ziga

“Yangi O‘zbekiston” va “Правда Востока” gazetaları tahririyati” DM

MUASSIS:
O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi

Bosh muharrir:
Salim DONIYOROV

Qabulxona: (71) 233-56-33 Devonxona va e'lonlar: (71) 233-70-98 E-mail: info@yuz.uz Veb-sayt: www.yuz.uz: (71) 233-47-05

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz qilinmaydi va muallifga qaytarilmaydi. Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilot javobgar. Gazeta tahririyat kompyuter markazida sahifalandi. Gazetaning poligrafik jihatdan sifatli chop etilishiga “Kolompok” MCHJ mas'ul.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 2020-yil 13-yanvarda 1047-raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi — 236. Buyurtma — 1112. 44595 nusxada bosildi. Hajmi — 3 taqob. Ofset usulida bosilgan. Qog'oz bichimi A2. Bahosi kelishilgan narxda.

“Kolompok” MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Bosmaxona manzili: O‘zbekiston, 100060. Toshkent, Yangi shahar ko'chasi, 1-A uy. Bosmaxona telefoni: (78) 129-29-29

Navbatchi muharrir: Mansur Jabborov Musahhih: Asliddin Abdurazaqov Dizayner: Xurshid Abdullayev

Manzillimiz: 100060, Toshkent shahri, Shahrısabz ko'chasi, 85-uy

O‘zA yakuni — 22:45 Topshirildi — 23:30